

2004. IZBOR ODLUKA

*Prvi primjerak IZBORA ODLUKA
pripremljen je i tiskan u siječnju 2000.*

2004. IZBOR ODLUKA

*Atria regum hominibus plena sunt, amici
vacua.*

*Predvorja kraljeva puna su ljudima,
prazna prijateljima.*

Seneka

SUCI ŽUPANIJSKOG SUDA U VUKOVARU

- 1. NIKOLA BEŠENSKI**
- 2. STJEPAN ČOLAKOVIĆ**
- 3. mr. sc. BRANISLAV DIMITRIJEVIĆ**
- 4. MILAN KOJIĆ**
- 5. JADRANKA KURBEL**
- 6. STJEPAN MARGIĆ**
- 7. ŽELJKO MARIN**
- 8. BERISLAV MATANOVIĆ**
- 9. BRANKA RATKAJEC-ČOVIĆ**
- 10. ZLATA SOTIROV**
- 11. SLAVKO TEOFILOVIĆ**
- 12. ANTE ZELJKO**
- 13. NEVENKA ZEKO**

KAZNENO PRAVO

KAZNENO PRAVO

I. ZAKON O KAZNENOM POSTUPKU

(«Narodne novine», broj: 110/97., 27/98., 58/90., 112/99. i 58/02.)

Članak 170.

Pobijanim rješenjem na osnovi članka 132. stavak 3. Zakona o kaznenom postupku izvanraspravno vijeće Općinskog suda u Vinkovicima uputilo je na parnični postupak S. S., zbog odluke o trošku smještaja osobnog automobile u prostoru Autokluba "Siget" u Zagrebu, vlasništvo S. S.

Nakon izvršenog uvida u predmetni spis vijeće ovoga suda je utvrdilo da je pravomoćnom presudom Općinskog suda u Vinkovcima, odbijena optužba povodom optužnog prijedloga Općinskog državnog odvjetništva u Vinkovcima, protiv optuženika S. Đ., zbog kaznenog djela iz članka 311. stavak 1. Kaznenog zakona.

Nadalje, podnositelj zahtjeva, odnosno žalitelj S.S. se ne pojavljuje kao oštećenik niti ima svojstvo bilo koje stranke u postupku sukladno članku 170. Zakona o kaznenom postupku, zbog čega prvostupanjski sud u pogledu navedenog zahtjeva nije mogao niti odlučivati, nego je zahtjev za naknadu troškova smještaja osobnog automobile pitanje parničnog postupka, pa se u konkretnom slučaju o tome ne može odlučivati u kaznenom postupku.

Županijski sud u Vukovaru, broj: Kž-325/04 od 26. listopada 2004.

Članak 367. stavak 1. točka 6., u svezi s člankom 367. stavak 1. točka 1.

Prvostupanjski sud učinio je bitnu povredu odredaba kaznenog postupka iz članka 367. stavak 1. točka 6., u svezi članka 367. stavak 1. točka 1. Zakona o kaznenom postupku zbog toga što je pobijanu presudu donio na glavnoj raspravi provedenoj 19. srpnja 2004. godine, kada je optužena navršila 23 godine života jer je rođena 28. lipnja 1981. godine i sukladno članku 35. Zakona o sudovima za mladež nadležnost suda za mladež prestaje s navršenom 23. godinom počinitelja.

U konkretnom slučaju nije odlučno što je glavna rasprava započela dana 28. lipnja 2004. godine kada optužena još nije navršila 23 godine života, ali je glavna rasprava nastavljena i provedena kada je već optužna navršila navedene godine života i kada više nije predviđena nadležnost

suda za mladež, zbog čega je kazneni postupak trebalo završiti prema općim propisima i uz primjenu postupovnih pravila ZKP-a, a glavna rasprava u konkretnom slučaju bi počela iznova.

Županijski sud u Vukovaru, broj: Kž-289/04. od 08. prosinca 2004.

Članak 367. stavak 1. točka 11.

Analizirajući pobijanu presudu i predmetni spis, vijeće ovoga suda je utvrdilo da je prvostupanjski sud učinio bitnu povredu odredaba kaznenog postupka iz članka 367. stavak 1. točka 11. Zakona o kaznenom postupku, zbog toga što je izreka pobijane presude proturječna sama sebi i obrazloženju.

U konkretnom slučaju oštećenik je podnio imovinskopravni zahtjev u iznosu koji je prvostupanjski sud prihvatio u izreci pobijane presude, a koji predstavlja ujedno i protupravnu imovinsku korist koju su optuženici pribavili učinjenjem kaznenog djela, i za taj točno određeni iznos sud je optuženike proglasio krivima, pa je upućivanjem oštećenika da imovinskopravni zahtjev ostvaruje u parnici doveo do toga da je izreka presude proturječna sama sebi i obrazloženju presude.

Županijski sud u Vukovaru, broj Kž-12/04. od 11. studenog 2004.

Članak 368. stavak 1. točka 5.

Povrijeđen je Kazneni zakon na štetu optuženika u smislu članka 368. stavak 1. točka 5. Zakona o kaznenom postupku, odlukom o oduzimanju imovinske koristi, kojom je sud prekoračio ovlast koju ima po zakonu.

U konkretnom slučaju optuženiku je naloženo temeljem članka 82. Kaznenog zakona da plati iznos naknade štete, međutim, optuženik nije pribavio nikakvu imovinsku korist da bi se u odnosu na njega primijenila odredba članka 82. Zakona o kaznenom postupku prema kojoj nitko ne može zadržati imovinsku korist ostvarenu kaznenim djelom.

Županijski sud u Vukovaru, broj: Kž-113/04. od 17. studenog 2004.

Članak 368. stavak 1. točka 5.

Na štetu okrivljenika povrijeđen je Kazneni zakon iz čl. 368. st. 1. toč. 5. ZKP-a, zbog toga što je, temeljem čl. 80. KZ-a, od istog oduzeta telefonska kartica, pa kaznenopravna sankcija, a prema tome i sigurnosna mjera, mogu se primijeniti samo prema počinitelju kaznenog djela, što znači, ako je isti presudom proglašen krivim, jer u protivnom dolazi u obzir primjena čl. 463. ZKP-a.

Županijski sud u Vukovaru, broj: Kž-26/03 od 11. veljače 2004.

Članak 368. stavak 1. točka 5. i 6.

Nema povrede zakona iz čl. 368. toč. 5. i 6. ZKP-a, niti je Županijski sud u Vukovaru odlukom o kazni prekoračio ovlasti koje ima po zakonu, već je naprotiv pravilno primijenio odredbu čl. 402. st. 1. toč. 1. KZP-a, u svezi s čl. 60. st. 1. i 2. c i čl. 69. st. 3. KZ-a, zbog toga što se u slučaju nepravne obnove kaznenog postupka preinačava pravomoćna presuda samo u pogledu jedinstvene kazne zatvora (a ne pojedinačno izrečenih kazni, kako to pogrešno drži žalitelj).

Županijski sud u Vukovaru, broj: Kv-91/03 od 10. lipnja 2003., potvrđena presudom VSRH u Zagrebu, broj: I Kž-672/03.

Članak 369.

Pribavljanje podatka putem telefonskog razgovora predsjednika vijeća s pomoćnikom načelnika za krim. policiju, je li inkriminirana svjedodžba pronađena u personalnom dosjeu optuženika, predstavlja neformalan način pribavljanja podataka izvan kaznenog postupka. Pored navedenog, činjenično stanje je ostalo pogrešno i nepotpuno utvrđeno zbog toga što tijekom postupka nije utvrđeno je li inkriminiranu svjedodžbu optuženik nabavio radi uporabe ili je istu uporabio kao takvu.

Županijski sud u Vukovaru, Kž-92/03 od 28. siječnja 2004.

Članak 395-400., u svezi članka 18. stavak 4.

Pobijanim rješenjem, temeljem članka 378. Zakona o kaznenom postupku, odbijena je žalba okrivljenika D. B. kao neosnovana i potvrđeno rješenje Općinskog državnog odvjetništva u Vinkovcima broj KN-DO-346/04. od 14. srpnja 2004. godine, kojim je od okrivljenika oduzet predmetni traktor.

Vijeće ovoga suda je utvrdilo da rješenje Općinskog državnog odvjetništva u Vinkovcima predstavlja prvostupanjsku odluku, a odluka izvanraspravnog vijeća Općinskog suda u Vinkovcima predstavlja odluku donesenu u drugom stupnju, pa kako odredbe članka 395-400. Zakona o kaznenom postupku ne predviđaju mogućnost podnošenja redovitog pravnog lijeka protiv odluke izvanraspravnog vijeća donesene u drugom stupnju po članku 18. stavak 4. Zakona o kaznenom postupku, to je odlukom vijeća općinskog suda iscrpljen redoviti pravni put i već osigurana dvostupnost u postupku preispitivanja valjanosti konkretne odluke.

Prema tome, bez obzira na pogrešnu pouku o pravu na žalbu koja je dana u pobijanom rješenju, podnesena žalba nije dopuštena, pa ju je

drugostupanjsko vijeće ovoga suda kao takvu odbacilo. Predmet preispitivanja valjanosti sporne odluke prvostupanjskog suda mogu biti izvanredni pravni lijekovi.

Županijski sud u Vukovaru, broj: broj: Kž-294/04. od 11. listopada 2004.

Članak 463. stavak 1. i 3. ZKP-a, u svezi članka 80. stavak 1. i 3. KZ

Ukoliko se prvostupanjskom odlukom propusti odlučiti u smislu članka 80. stavak 1. Kaznenog zakona, u tom slučaju se ne može niti naknadno, niti uz primjenu članka 463. stavak 3. Zakona o kaznenom postupku, donijeti odluka u pogledu takvih predmeta, osim u slučaju iz članka 463. stavak 1. Zakona o kaznenom postupku, a koji se odnose na predmete koji se moraju oduzeti u smislu članka 80. stavak 3. Kaznenog zakona.

Županijski sud u Vukovaru, broj: Kž-125/04 od 20. travnja 2004.

Članak 66. stavak 2., u svezi članka 455. stavak 1. ZKP

Pobijanom presudom optuženiku je primijenjena sudska opomena, zbog kaznenog djela iz članka 217. stavak 3. Kaznenog zakona za koje je propisana novčana kazna ili kazna zatvora do 3 godine. Prvostupanjski sud nije mogao primijeniti u konkretnom slučaju sudske opomenu, jer se navedena mjera upozorenja može primijeniti za djela za koja je propisana kazna zatvora do 3 godine, samo u slučajevima kada je posebno predviđena mogućnost izricanja takve mjere upozorenja.

Kako za navedeno kazneno djelo nije predviđena mogućnost primjene sudske opomene, a žalbu protiv presude na sudske opomenu podnio je tužitelj na štetu optuženika, ovaj sud je donio odluku kao u izreci ove presude po članku 455. stavak 1. Zakona o kaznenom postupku, imajući u vidu da je prvostupanjski sud pravilno utvrdio odlučne činjenice, pa po pravilnoj primjeni zakona dolazi u obzir izricanje kaznene sankcije koja je navedena u izreci ove presude.

Županijski sud u Vukovaru, broj: Kžm-2/04 od 28. siječnja 2004.

II. OSNOVNI KRIVIČNI ZAKON REPUBLIKE HRVATSKE
(«Narodne novine», broj: 31/93.)

Članak 120. stavak 1.

Za određivanje hoće li netko imati status ratnog zarobljenika ili civilne osobe, bitno je definirati oružano dizanje protiv neprijatelja i zarobl-

javanje. Oružano dizanje protiv neprijatelja mora biti nedvojbeno, kako što se tiče adekvatnog naoružanja tako i identifikacije protivnika. Zarobljavanje mora uslijediti odmah nakon polaganja oružja. Nošenje odore nije neophodno, iako pomaže razjašnjenju dileme. Od značaja mogu još biti, razmjer sukoba, je li eskalirao u manjoj ili većoj mjeri, pogotovo u svom začetku gdje se stranke sukoba tek određuju, kako zarobljenika doživljava protivnik i dr. Svaki zarobljenik ili zarobljenici, problem su za sebe i potreba je detaljna analiza. Što je sa zarobljenicima u konkretnom slučaju? Oštećeni D.T., Ž.B., N.P., D.K., B.Š., J.B., D.Z., J.G., Ž.Č., N.D., N.K., V.Č., S.J. i I.B. zarobljeni su u Dardi, Branjinom vrhu i Belju, zatim su više dana proveli u vojarni u Somboru radi provjera, da bi na kraju svi završili u logoru s ostalim civilima, gdje su ih i doživljavali kao civile. Dugo je trajao vremenski raspon od zarobljavanja do odvođenja u Borovo u zarobljeništvo, zbog čega se gubi jasno razgraničenje oružanog dizanja protiv neprijatelja i zarobljavanje odmah nakon polaganja oružja. U to vrijeme oružani sukob još nije poprimio široke razmjere. Oštećeni J.V., I.V., B.K., V.J., K.B., F.J., S.T., R.I., Ž.J., L.R. i Ž.H. u trenutku zarobljavanja bili su bez odora i oružja, potpuno onesposobljeni za borbu. Zbog svega navedenog može se reći da su svi zaposlenici u kritično vrijeme u Borovu imali status civilne osobe.

Županijski sud u Vukovaru, broj: K-44/03 od 09.srpnja 2004.

III. KAZNENI ZAKON

(Narodne novine», broj: 110/97., 27/98., 50/00., 129/00. i 105/04.)

Članak 90. u svezi članka 33. stavka 1.

Optuženik B.L. počinio je kazneno djelo protiv života i tijela – ubojstvom u pokušaju iz čl. 90. Kaznenog zakona, u svezi s čl. 33. st. 1. Kaznenog zakona, s izravnom namjerom kada je nakon verbalnog sukoba sa svojom suprugom M.L., u namjeri da ju usmrti, u trenutku vješanja kada je ova skočila s ljestava i s omčom oko vrata, u agoniji umiranja zbog gušenja, iz svoga pištolja marke „CZ“ 99, tvorničkog broja 31043, ispalio s udaljenosti od nekoliko metara u njezinom smjeru 14 hitaca, nanijevši joj 14 ulaznih rana u prednjem desnom dijelu prsnog koša, u gornjem središnjem dijelu prsnog koša, u gornjem vanjskom dijelu desne nadlaktice i unutarnje strane potkoljenice, zbog čega je došlo do oštećenja srca, plućnih krila i aorte i obostranih prijeloma IV – VI rebra, a do smrti M.L. došlo je zbog gušenja vješanjem.

Imajući u vidu činjenicu da je za nastanak smrti vješanjem neophodno protjecanje vremenskog razdoblja 8 – 10 minuta od momenta gubitaka svijesti, kao i da je optuženik pucao u oštećenicu u tom periodu, te da je mehanizam umiranja oštećenice bio započet stezanjem omče oko

vrata zbog težine tijela, kada se još uvijek održavala aktivnost srca, krvožilnog sustava i disanja, strijelne ozljede koje su zadane u periodu agonije, imale su učinak ubrzanja, odnosno pospješivanja smrtnog ishoda oštećenice.

Županijski sud u Vukovaru, broj: K-9/00 od 5. listopada 2001.

Članak 129. stavak 1.

Obilježje kaznenog djela prijetnje iz čl. 129. st. 1. KZ-a čine radnje koje su alternativno određene, pa u tom slučaju mora biti konkretno određeno kojom od tih radnji ili u predmetnom slučaju s obje radnje, ostvarena su obilježja ovog kaznenog djela. Zbog toga je nejasno i samim tim nerazumljivo je li optuženik drugom ozbiljno prijetio da bi ga ustrašio, odnosno uznemirio, ili ustrašio i uznemirio.

Pored navedenog, ozbiljna prijetnja iz članka 129. stavak 1. Kaznenog zakona nije svaka prijetnja, već samo ona kojom se prijeti da će biti napadnut život ili tijelo oštećenika, ili život ili tijelo njoj bliske osobe, što znači da se radi o prijetnji nekim budućim napadom na život ili tijelo (oštećenika ili njemu bliske osobe) ako je upućena s ciljem da se ona ustraši ili uznemiri, pri čemu je kriminalna zona u odnosu na kazneno djelo iz članka 50. Kaznenog zakon Republike Hrvatske proširena.

Županijski sud u Vukovaru, broj: Kž-200/03 od 17. ožujka 2004.

Članak 216. stavak 2. i 3.

Za kazneno djelo iz članka 216. stavak 2. Kaznenog zakona, za koje su optuženici proglašeni krivim sukladno članku 216. stavak 3. Kaznenog zakona, postupak pokreće privatnom tužbom, a ako je stvar državno vlasništvo, kazneni postupak se pokreće povodom prijedloga. Međutim, tijekom postupka nije utvrđeno jesu li stvari, koje su predmet presude, otuđili optuženici, državno vlasništvo, jer je oštećenik „Borovo“ d.d. odnosno „Borovo tehnički servis“ d.o.o.

Županijski sud u Vukovaru, broj Kž-12/04. od 11. studenog 2004.

Članak 276. stavak 1.

Za postojanje kaznenog djela protiv sigurnosti platnog prometa i poslovanja krivotvorenje znakova za vrijednost (krivotvorenje telefonske kartice ručne izrade) iz čl. 276. st. 1. KZ-a, nije uopće bitno je li optuženik inkriminiranog dana pribavio takvu karticu, nego je odlučno je li optuženik imao namjeru da je uporabi kao pravu, što znači da nije niti bitno je li istu koristio niti da je nekoga time oštetio, no imajući u vidu svojstva navedene kartice, očito je da se može izvesti zaključak da je ona namijenjena za

uporabu, jer ne bi bilo nikakve svrhe da se takva kartica drži kod sebe, a provjerom je utvrđeno da se ista može koristiti radi telefoniranja.

Županijski sud u Vukovaru, broj: KŽ-126/03 od 11. veljače 2004.

Članak 311. stavak 2., u svezi stavka 1.

Preslika (fotokopija) ne predstavlja ispravu, pa niti javnu ispravu osim ako je ta preslika ovjerena. Međutim, tijekom postupka nije utvrđeno je li inkriminirana svjedodžba ovjerena od strane za to ovlaštenog, odnosno nadležnog tijela.

Županijski sud u Vukovaru, broj: KŽ-92/03 od 28. siječnja 2004. godine.

Članak 311. stavak 1. i 2. KZ-a

Optužena je proglašena krivom da je počinila navedeno kazneno djelo koristeći presliku zemljišnoknjižnog izvotka koji je neistinit, jer na njemu nije upisan teret u teretovnici, a neovjerena preslika javne isprave nema karakter javne isprave, u smislu članka 313. stavak 2. i 4. Kaznenog zakona, pa korištenje krivotvorene preslike ne predstavlja biće kaznenog djela iz članka 311. stavak 1. i 2. Kaznenog zakona.

Županijski sud u Vukovaru, broj: broj: KŽ-196/03 od 17. ožujka 2004.

GRAĐANSKO PRAVO

GRADANSKO PRAVO

I. OBVEZNO PRAVO

PRIVIDAN UGOVOR

(Članak 66. stavak 1. Zakona o obveznim odnosima - "Narodne novine", broj: 53/91., 73/91., 3/94., 7/96. i 112/99.)

Prividnost ugovora kao razlog ništavosti mogu isticati samo ugovorne stranke. Treće osobe, čije je pravo povrijeđeno ugovorom, mogu to pravo štiti pobijanjem pravnih radnji dužnika (članci 280. – 285. ZOO.).

"Trebalo reći da prema odredbi članka 66. stavka 1. Zakona o obveznim odnosima ("Narodne novine", broj: 53/91., 73/91., 3/94., 7/96. i 112/99. – u nastavku teksta: ZOO), prividan ugovor nema učinka među ugovornim stranama, iz čega proizlazi da takav ugovor proizvodi svoj pravni učinak prema trećim osobama, s tim da se prividnost ugovora ne može isticati prema trećoj savjesnoj osobi, kako je to propisano stavkom 3. članka 66. ZOO.

Iz ovoga proizlazi da se na prividnost ugovora kao razlog ništavosti ne može pozivati osoba koja nije stranka takvog ugovora, već samo ugovorne stranke, s tim da se ni one takvim prigovorom ne mogu koristiti na štetu treće, savjesne osobe.

Dakle, osnova tužbenog zahtjeva u ovoj parnici nije mogla biti eventualna prividnost kupoprodajnog ugovora što su ga tuženici zaključili, a kojim je, prema tvrdnji tužiteljice, tuženik V. B. raspolagao i dijelom koji njoj pripada temeljem bračne tečevine.

Tužiteljica je svoje pravo mogla ostvariti eventualno pobijanjem pravnih radnji dužnika ili pak postavljanjem imovinskopravnog zahtjeva protiv tuženika V. B.

Ovako, sporni ugovor o kupoprodaji što su ga tuženici međusobno zaključili ostaje na snazi, tuženik V. B. ne može izdati tužiteljici tabularnu ispravu jer sam nije vlasnik spornih nekretnina, a protiv tuženika I. Đ. ne postoji tužbeni zahtjev za izdavanje tabularne isprave.

Slijedom izloženog, prvostupanjski sud je pogrešno primijenio materijalno pravo.

Stoga je, primjenom članka 373. točke 4. ZPP, žalbu valjalo uvažiti

i preinačiti presudu prvostupanjskog suda kao u izreci."

Županijski sud u Vukovaru, broj: GŽ-589/04-3 od 2. lipnja 2004.

NIŠTAVOST UGOVORA ZBOG POBUDE

(Članak 53. stavak 2. Zakona o obveznim odnosima - "Narodne novine", broj: 53/91., 73/91., 3/94., 7/96. i 112/99.)

Ništava je ugovorna odredba prema kojoj jednoj ugovornoj stranci pripada naknada za uslugu kojom se drugoj ugovornoj stranci omogućuje ostvarivanje koristi izigravanjem propisa.

"Dijelom pobijane presude protiv kojega je tužitelj izjavio žalbu, odbijen je tužbeni zahtjev za isplatu naknade koju tužitelj od tuženika traži zato što je, prema ugovoru sklopljenom među strankama, tužitelj pristao da otvori ugostiteljski obrt na svoje ime, premda je stvarni vlasnik obrta bio tuženik.

Ovakav ugovor stranke su sklopile u pisanom obliku (list 9). Tužiteljevo pravo na naknadu nije, doduše, navedeno u tom ugovoru, no tužitelj je tijekom postupka tvrdio i dokazivao (a to ponavlja i u žalbi) kako je naknada ugovorena jer "...zašto bih ja u suprotnom, a nije sporno da nikada nisam radio kao konobar, svoje ime "iznajmio" tuženiku, kojega jedva i poznajem".

Saslušan kao stranka, tužitelj je objasnio da su stranke tako ugovorile zato što tuženik nije mogao otvoriti ugostiteljski obrt na svoje ime jer nema odgovarajuću stručnu spremu.

Suprotno tome, prvostupanjski sud smatra kako ova naknada među strankama nije ugovorena.

Po shvaćanju ovoga drugostupanjskog suda, ne treba isključiti mogućnost da su stranke doista usmeno ugovorile obvezu tuženika da tužitelju plaća naknadu za to što mu je ovaj, pristavši da u službenim evidencijama bude upisan kao vlasnik ugostiteljskog obrta, omogućio da izigra propise i da, premda za to ne ispunjava zakonske uvjete, vodi obrt.

No, ako je tako doista ugovoreno, pobuda toga usmenog uglavka na strani tuženika bila je nedopuštena - izigravanje propisa, a tužitelj je za to znao, pa takav uglavak, temeljem članka 53. stavka 2. Zakona o obveznim odnosima ("Narodne novine", broj: 53/91., 73/91., 3/94., 7/96. i 112/99.) nema pravnog učinka.

Ovo čak i tada ako tuženik nije imao zakonskih zapreka za otvaranje ugostiteljskog obrta na svoje ime.

Slijedom izloženog, neovisno o tom jesu li stranke doista ugovorile

pravo tužitelja na naknadu za naprijed opisanu uslugu tuženiku, tužbeni zahtjev u dijelu koji je pobijanom presudom odbijen, ukazuje se neosnovanim."

Županijski sud u Vukovaru, broj: GŽ-1428/04-4 od 6. listopada 2004.

DAROVANJE

(Pravno pravilo iz §. 938. bivšeg Općeg građanskog zakonika)

Darovatelji ne mogu međusobnim sporazumom obvezati daroprimatelja na isplatu (dijela) iznosa što ga on dobije davanjem u zakup poslovnog prostora koji su mu darovali.

"Prvostupanjskom presudom odbijen je tužbeni zahtjev tužitelja za isplatu dijela najamnine s pripadajućom zakonskom zateznom kamatom.

Pravodobno podnesenom žalbom tužitelj pobija takvu prvostupanjsku presudu zbog svih zakonskih razloga iz članka 353. stavak 1. Zakona o parničnom postupku i zbog odluke o troškovima postupka.

Predlaže drugostupanjskom sudu da uvaži žalbu i ukine pobijanu presudu, te predmet vrati istom sudu na ponovno odlučivanje.

Žalba nije osnovana.

Sud prvog stupnja je utvrdio činjenično stanje tako da je utvrđeno da su parnične stranke darovnim ugovorom od 1.09.2000. darovale sporni poslovni prostor svom sinu mladb. R. A.

Tužena je temeljem ovlaštenja iz rješenja Centra za socijalnu skrb kao zakonska zastupnica malodobnog sina zaključila ugovor o zakupu poslovnog prostora.

Iz sporazuma stranaka o podjeli bračne imovine od 11.09.2000. vidljivo je da su se stranke sporazumjele da poslovni prostor pripadne njihovom sinu kao dar oca i majke, a da najamnina bude raspoređena na tri jednaka dijela.

Na ovako utvrđeno činjenično stanje sud prvog stupnja pravilno primjenjuje materijalno pravo u smislu da je ugovor o darovanju jednostran formalan i besteretni akt volje koji ne može biti uvjetovan prethodnim sporazumom između darovatelja.

Daroprimac, tj. malodobni sin parničnih stranaka, nije ugovorna strana u sporazumu o podjeli bračne imovine od 11.09.2000. a njegovo vlasništvo na spornom lokalu koji je stekao darovnim ugovorom od 02.09.2000. ne može biti ograničeno sporazumom roditelja o podjeli zakupnine, odnosno najamnine.

Ugovorena zakupnina pripada malodobnom R. A., pa je tužbeni

zahtjev tužitelja neutemeljen, a prvostupanjski sud ga je iz tog razloga i odbio.

Temeljem navedenog, a u smislu članka 368. Zakona o parničnom postupku, žalba je odbijena, a prvostupanjska presuda potvrđena."

Županijski sud u Vukovaru, broj: Gž-674/04-3 od 15. prosinca 2004.

II. ODŠTETNO PRAVO

ZASTARA – POČETAK TIJEKA ZASTARE

(Članak 376. Zakona o obveznim odnosima -"Narodne novine" broj 53/91., 73/91, 111/93., 3/94., 7/96., 91/96. i 112/99.)

Pod oštećenikovim saznanjem za štetu ne razumjeva se samo saznanje o postojanju štete, već i saznanje o opsegu štete odnosno elementima njezine visine.

"Naime, primjenom odredbe članka 376. Zakona o obveznim odnosima potraživanje naknade uzrokovane štete zastarijeva za tri godine od kada je oštećenik doznao za štetu i za osobu koja je štetu učinila.

Pod oštećenikovim saznanjem za štetu ne razumjeva se samo saznanje o postojanju štete, već i saznanje o opsegu štete odnosno elementima njezine visine.

Kada je riječ o štetama nastalim zbog tjelesne ozljede ili narušenja oštećenikovog zdravlja, valja razlikovati s obzirom na različite oblike štetnih posljedica i različitost vremena kada je tužiteljica saznala za pojedine vrste šteta, bilo da se radi o nematerijalnoj ili pak materijalnoj šteti.

Da bi se ocijenila osnovanost prigovora zastare, prvostupanjski sud trebao je saslušati medicinskog vještaka koji će temeljem kvalifikacija ozljeda tužiteljice iskazati trenutak izvjesnosti posljedica nastalog štetnog događaja za postavljene vidove štete prema tužbi tužiteljice."

Županijski sud u Vukovaru, broj: Gž-1714/03-3 od 21. svibnja 2004.

"Žalba tuženika nije osnovana.

Tako sud prvog stupnja utvrđuje, pozivom na odredbe članka 380. stavak 1. Zakona o obveznim odnosima u vezi članka 942. istog Zakona, da nije nastupila zastara potraživanja tužitelja s naslova isplate naknade osigurane svote po ugovoru o kolektivnom osiguranju, s obzirom na rok zastare od pet godina od dana stabilizacije zdravstvenog stanja tužitelja, te nakon provedbe novog vještačenja po vještaku neuropsihijatru na okolnost kada je znatno stabilizirano zdravstveno stanje tužitelja zbog povreda na radu 11. 09.1992., zaključuje da je tijek zastare potraživanja počeo u

veljači 1993. (godinu i pol dana nakon povrede na radu), zaključuje da je rok zastare potraživanja počeo od prvog dana poslije protoka kalendarske godine u kojoj je potraživanje nastalo, a time da je tužba podnesena 05.01.1998., unutar roka zastare, i nalaže tuženiku da isplati na ime razlike osigurane svote tužitelju 360,00 kn sa zakonskom kamatom od 13. 05.1993. do isplate.

Po ocjeni ovoga suda, sud prvog stupnja u okviru primjene odredbe članka 380. stavak 1. Zakona o obveznim odnosima ("Narodne novine", broj 53/91., 73/91., 3/94., 7/96.- u nastavku ZOO-a), na potpuno utvrđeno činjenično stanje pogrešno je primijenio odredbe članka 380. stavak 1. ZOO-a, jer ugovorne obveze po osnovi ugovora o kolektivnom osiguranju, koji je sklopljen između ugovaratelja i tuženika, od 19.03.1992., kojom policom osiguranja korisnik osiguranja za slučaj smrti, invalidnosfi radnika i članova njihovih obitelji za vrijeme dok se radnik nalazi na stalnom radu kod ugovaratelja, stječe pravo na novčanu naknadu po istom ugovoru, a ugovor o kolektivnom osiguranju poslodavca i tuženika smatra se ugovorom o osiguranju od posljedica nesretnog slučaja, za koji se određuje rok zastare od tri godine, koji se računa od prvog dana poslije protoka kalendarske godine u kojoj je potraživanje nastalo.

Nadalje, ovaj sud, kao drugostupanjski, pozivom na provedeno novo vještačenje po vještaku neuropsihijatru A. T., pismeni nalaz i mišljenje od 04.12.2002. (list 115 do 117 spisa) na zapisniku na ročištu za glavnu raspravu od 18.12.2002. (list 119 spisa), koje je provedeno u skladu s odredbom članka 261. stavak 2. ZPP-a, isti vještak analizira nalaze i mišljenja vještaka dr. med. M. K. (list 33 do 35 spisa i na zapisniku na ročištu za glavnu raspravu od 05.04.2000. list 38 i 39), nalaz i mišljenje vještaka kliničkog psihologa H. V. (list 59 do 61 spisa), na ročištu za glavnu raspravu 20.09.2001. (list 83 i 84 spisa) konstatira da je zajedničko nalazu i mišljenu vještaka dr. med. i vještaka kliničkog psihologa da je liječenje završeno godinu i pol dana od dana ozljede, pa daje nalaz, kojim utvrđuje i određuje da je nastupila stabilizacija zdravstvenog stanja tužitelja u roku od tri godine od dana ozljede.

Prema tome, tužitelj je zadobio povrede na radu 11.09.1992., a iz nalaza i mišljenja vještaka neuropsihijatra proizlazi da je značajna stabilizacija u zdravstvenom stanju tužitelja nastupila tri godine nakon ozljede odnosno 11.09.1995., tužba podnesena 05.01.1998., pa se rok za zastare iz odredbe članka 380. stavak 1. ZOO-a, računa od dana saznanja za štetnika i štetu tri godine nakon povrede na radu, odnosno od 11.09.1995. i zastara potraživanja počinje teći 01.01.1996., te podnošenjem tužbe od 05.01.1998. rok zastare potraživanja nije istekao, jer se po ugovoru o kolektivnom osiguranju (životno osiguranje) smatra ugovorom o osiguranju, sklopljenim između ugovaratelja poslodavca kod koga je tužitelj na dan 11.09.1992. bio u stalnom radnom odnosu i tuženika, za slučaj smrti i

invaliditeta kao posljedice povrede na radu u odnosu na tužitelja koji svoje pravo na naknadu iz povrede na radu i isplate osigurane svote izvodi iz istog ugovora, rok zastare tužitelja isti je kao i za ugovaratelja, odnosno od pet godina."

Županijski sud u Vukovaru, broj: GŽ-437/03-3 od 19. studenoga 2003.

PODIJELJENA ODGOVORNOST ZA ŠTETU

(Članak 192. Zakona o obveznim odnosima - "Narodne novine", broj: 53/91., 73/91., 3/94., 7/96. i 112/99.)

Za utvrđivanje doprinosa nastaloj šteti nije odlučna pravna kvalifikacija postupaka sudionika štetnog događaja, već značaj tih postupaka u odnosu na nastalu štetu.

"U osvrtnu na žalbene navode valja reći da pri ocjeni doprinosa sudionika štetnog događaja nastanku štete sud ne cijeni težinu kaznenog djela ili prekršaja koje su sudionici eventualno počinili, već cijeni značaj njihovih postupaka u odnosu na nastalu štetu.

Tako, ako u postupku vozača skupa vozila i nema obilježja kaznenog djela (na što u žalbi upire tuženik), imajući u vidu činjenicu da do štetnog događaja uopće ne bi došlo da je vozač skupa vozila propisno označio i osvijetlio zaustavljeni skup vozila, čak ni pri brzini kretanja osobnog vozila od 100 km/h, valja zaključiti da je svojim postupkom vozač skupa vozila znatno pridonio nastanku štete, što je prvostupanjski sud pravilno utvrdio.

Još treba dodati da pojam "sigurnosna brzina", koji vještak rabi u svom nalazu, a koju on utvrđuje s 55 km/h, označava brzinu pri kojoj bi vozač osobnog vozila izbjegao nalet na skup vozila u danim uvjetima.

Ti dani uvjeti u ovom slučaju uključuju neosvijetljenu i nepropisno označenu neočekivanu prepreku na cesti, koju je stvorio vozač skupa vozila."

Županijski sud u Vukovaru, broj: GŽ-1861/04-3 od 13. listopada 2004.

III. STVARNO PRAVO

SUVLASNIŠTVO – SMETANJE POSJEDA

(Članak 24. stavak 1. Zakona o vlasništvu i drugim stvarnim pravima - "Narodne novine", broj: 91/96., 137/99., 22/00. 73/00. i 114/01.)

Suposjedniku pripada posjedovna zaštita prema drugim suposjednicima ako su su mu bitno ograničili dotadašnji način izvršavanja faktične vlasti nad zajedničkim dijelom zgrade.

"Prvostupanjskim rješenjem odbijen je prijedlog tužitelja za zaštitu od smetanja posjeda, te je naloženo tužitelju da tuženicima naknadi trošak postupka od 1.442,00 kune.

Pravodobno podnesenom žalbom tužitelj pobija takvo prvostupanjsko rješenje zbog svih razloga iz članka 353. stavak 1. Zakona o parničnom postupku i zbog odluke o troškovima postupka.

Žalitelj smatra da kao suposjednik ima pravo na sudsku zaštitu od samovlasnog smetanja drugih suposjednika.

Žalba je osnovana.

Sud prvog stupnja odbio je tužbu tužitelja pozivajući se na članak 24. stavak 2. Zakona o vlasništvu i drugim stvarnim pravima po kojem suposjednik nije ovlašten staviti zahtjev za zaštitu svog suposjeda od smetanja koje je počinio njegov suposjednik ako bi za odlučivanje o tom zahtjevu bilo nužno raspravljati o njihovom pravnom odnosu.

To raspravljanje o pravnom odnosu sud nalazi u pravu na korištenje lifta temeljem kupoprodajnog ugovora.

Prema ocjeni drugostupanjskog suda ovakvo stajalište suda prvog stupnja nije pravilno jer je među strankama i nesporno korištenje dizala.

Sporni zid predstavlja zajedničke dijelove građevine, ali i na zajedničkim dijelovima građevine postoji suposjed i može doći do smetanja istog.

Prema stajalištu drugostupanjskog suda za pravilno razrješenje ove pravne stvari potrebna je primjena članka 24. stavak 1. Zakona o vlasništvu i drugim stvarnim pravima prema kojem je svaki suposjednik ovlašten štiti suposjed putem suda od drugih suposjednika jedino ako su ga potpuno isključili od dotadašnjeg suposjeda ili su mu bitno ograničili dotadašnji način izvršenja faktične vlasti.

Iz stanja spisa vidljivo je da probijanjem vrata do dizala tužitelj nije potpuno isključen od dotadašnjeg suposjeda toga zida, ali je u daljnjem

postupku potrebno utvrditi je li mu bitno ograničen dotadašnji način izvršavanja faktične vlasti.

Uviđajem na licu mjesta sud će moći utvrditi je li probijanjem spornih vrata na tom zidu bitno ograničeno dotadašnje izvršavanje faktične vlasti tužitelja, a po potrebi može se provesti i građevinsko vještačenje radi utvrđivanja je li u građevinskom smislu bitno ograničen dotadašnji način izvršavanja faktične vlasti tužitelja, tj. njegova suposjeda na zajedničkom zidu.

U nastavku postupka sud će navedenim postupanjem potpuno utvrditi činjenično stanje, te nakon toga moći dati ocjenu jesu li ispunjeni uvjeti za sudsku zaštitu suposjeda tužitelja u smislu članka 24. stavak 1. naprijed navedenog Zakona."

Županijski sud u Vukovaru, broj: Gž-2240/04-2 od 1. prosinca 2004.

IV. PRAVO OSIGURANJA

RASKID UGOVORA O OSIGURANJU

(Članak 913. stavak 3. Zakona o obveznim odnosima - "Narodne novine", broj: 53/91., 73/91., 3/94., 7/96. i 112/99.)

Ugovaratelj osiguranja nije ovlašten neplaćanjem premije osiguranja jednostrano raskinuti ugovor o osiguranju, već pravo izbora pripada osiguratelju.

"Iz sadržaja žalbe proizlazi nespornim da je tuženica kao ugovaratelj osiguranja s prednikom tužitelja kao osigurateljem osiguranja sklopila ugovor o osiguranju, te da nije platila premiju osiguranja sukladno sklopljenom ugovoru, slijedom čega joj je tuženikov prednik uputio obavijest o dospijeću premije osiguranja, uz napomenu da se ugovor o osiguranju raskida po samom zakonu ako se dospjela premija ne plati u roku 30 dana.

Iz napomene da se ugovor raskida sukladno Zakonu o obveznim odnosima ("Narodne novine", broj: 53/91., 73/91., 3/94., 7/96. i 112/99. – u nastavku teksta: ZOO) ako se dospjela premija ne plati u roku od 30 dana, tuženica je zaključila da ona, neplaćanjem premije osiguranja, može jednostrano raskinuti ugovor o osiguranju, pa smatra kako je, jer ona nije ispunila svoju ugovornu obvezu, ugovor raskinut, a ona nije dužna platiti neplaćenu premiju osiguranja.

Međutim, odredba članka 913. stavka 3. ZOO ne ovlašćuje ugovaratelja osiguranja na jednostrani raskid ugovora o osiguranju.

Naime, ugovor ne može raskinuti ugovaratelj osiguranja koji nije ispunio dospjelu obvezu, već pravo izbora pripada osiguratelju.

Kako u ovom slučaju tužitelj zahtijeva od tuženice ispunjenje ugovorne obveze, ugovor o osiguranju nije raskinut pa je tuženica dužna platiti premiju osiguranja, a tužitelj snosi rizik osiguranja dok ugovor traje."

Županijski sud u Vukovaru, broj: Gž-1885/04-2 od 26. kolovoza 2004.

V. GRAĐANSKO PROCESNO PRAVO

PONAVLJANJE POSTUPKA – TKO MOŽE PODNIJETI PRIJEDLOG

(Članak 421. stavak 1. Zakona o parničnom postupku - "Narodne novine", broj: 53/91., 91/92., 112/99., 88/01. i 117/03.)

Postupak koji je odlukom suda pravomoćno završen može se ponoviti na prijedlog stranke, uz ostvarenje propisanih zakonskih pretpostavki.

Ponavljanje postupka nije ovlaštena predložiti osoba koja nije sudjelovala u postupku kao stranka.

"Prvostupanjski sud, pozivom na odredbe članka 423. stavak 1. točka 6. ZPP-a, u postupku ispitivanja prijedloga predlagatelja za ponavljanje postupka, koji se temelji na odredbi članka 421. stavak 9. točka 2. citiranog Zakona, utvrđuje i zaključuje da je prijedlog za ponavljanje postupka nepravovremen, te isti, pozivom na odredbe članka 425. stavak 1. ranije citiranog Zakona, odbacuje.

Po ocjeni ovoga suda, sud prvog stupnja pogrešno zaključuje da je predlagatelj za ponavljanje postupka imao status stranke, imajući u vidu da predlagatelj u parničnom postupku koji je pravomoćno okončan nije bio samostalna stranka u prvostupanjskom postupku, a time se postavlja pitanje primjene odredbe članka 421. stavak 1. točka 2. ZPP-a u odnosu na predlagatelja.

Stoga će sud prvog stupnja u ponovnom postupku, odnosno u ponovnom ispitivanju prijedloga za ponavljanje postupka po predlagatelju, otkloniti nedostatke na koje upućuje ovaj sud uvidom u pamični spis P-800/93. i odlučiti je li prijedlog predlagatelja dopušten."

Županijski sud u Vukovaru, broj: Gž-724/03-3 od 4. prosinca 2003.

PRIVREMENI ZASTUPNIK – ZAMJENA PRIVREMENOG ZASTUPNIKA

(Članak 85. stavak 1. Zakona o parničnom postupku - "Narodne novine", broj: 53/91., 91/92., 112/99., 88/01. i 117/03.)

Privremeni zastupnik stranke u parničnom postupku ne može imati zamjenu, jer ima status zakonskog zastupnika, a ne punomoćnika stranke kojoj je postavljen.

"Ispitujući prvostupanjsku presudu, postupak koji je prethodio donošenju iste, navode žalbe I. i II.-tuženika, ovaj sud u odnosu na I.-tuženika ne nalazi da je sud prvog stupnja počinio bitnu povredu iz odredbe članka 354. stavak 2. točka 10. Zakona o parničnom postupku ("Narodne novine", broj 53/91., 91/92., 112/99., u nastavku ZPP-a) jer II.-tuženik i tužitelj nisu uredno zastupani, na koje povrede ovaj sud, kao drugostupanjski pazi po službenoj dužnosti.

Kako je sud prvog stupnja u odnosu na II.-tuženika, kome je postavljen privremeni zastupnik sukladno odredbi članka 84. stavak 2. točka 4. ZPP-a, održao i zaključio glavnu raspravu sa zamjenikom privremenog zastupnika, koja je zamjena u suprotnosti s odredbom članka 85. stavak 1. ZPP-a, jer privremeni zastupnik u postupku ima status zakonskog zastupnika, nastupa osobno, te nema mogućnosti zamjene iako je privremeni zastupnik odvjetnik, nema mjesta primjeni odredbe članka 95. stavak 2. ZPP-a."

Županijski sud u Vukovaru, broj: Gž-664/03-3 od 4. rujna 2003.

ZASTUPANJE MALOLJETNIKA – NASTUP PUNOLJETNOSTI

(Članak 212. Zakona o parničnom postupku - "Narodne novine", broj: 53/91., 91/92., 112/99., 88/01. i 117/03.)

Kad maloljetna stranka postane punoljetna, prestaju ovlasti roditelja za njezino zakonsko zastupanje te se postupak prekida do nastupanja zakonskih pretpostavki za nastavak postupka koji je prekinut.

"Tužitelj je u vrijeme podnošenja tužbe imao status maloljetnika, koga zastupa zakonski zastupnik roditelj pa je 18.12.2000. navršio 18 godina života, kada stječe pamičnu sposobnost da može učestvovati samostalno u postupku, a time zakonski zastupnik gubi ovlaštenje za zastupanje tužitelja, nakon što je navršio 18 godina života, pa je sud prvog stupnja primjenom odredbe članka 212. stavak 1. točka 2. ZPP-a, trebao navedeni postupak staviti u prekid s pravim posljedicama iz odredbe članka 215. stavak 1. istog Zakona."

Županijski sud u Vukovaru, broj: Gž-664/03-3 od 4. rujna 2003.

**STEČAJ – NAKNADA ŠTETE OD ČLANOVA UPRAVE TRGOVAČKOG
DRUŠTVA NAD KOJIM JE OTVOREN STEČAJNI POS-
TUPAK**

(Članak 494. stavak 4. Zakona o trgovačkim društvima – "Narodne novine", broj: 111/93., 34/99., 52/00. i 118/03. u svezi s člankom 96. Stečajnog zakona – "Narodne novine", broj: 44/96., 29/99., 129/00. i 123/03.)

Ako je nad društvom otvoren stečajni postupak, za vrijeme trajanja toga postupka stečajni upravitelj ostvaruje prava članova društva i vjerovnika prema društvu.

Zato vjerovnik nakon otvaranja stečaja nad imovinom stečajnog dužnika ne može potraživati naknadu štete od članova uprave, nego kao stečajni vjerovnik može novčanu tražbinu po osnovi naknade štete prijaviti u stečaj i namiriti se po pravilima Stečajnog zakona.

"Prvostupanjskom presudom, odbija se tužitelj s tužbenim zahtjevom, kojim se nalaže I.-V.-tuženiku da solidarno isplate na ime naknade materijalne štete iznos od 603.970.649,61 kn, sa zakonskom zateznom kamatom od 30. 04.1999., kao dana otvaranja stečajnog postupka, po stopi utvrđenoj Zakonom o zateznim kamatama i Uredbom o visini stope zatezne kamate.

Protiv navedene presude pravovremeno podnosi žalbu tužitelj iz svih razloga članka 353. stavak 1. Zakona o parničnom postupku, navodeći da su I. do V.-tuženik, članovi Upravnog odbora Ž. b. d.d. u stečaju, solidarno odgovorni za štetu tužitelju po ugovoru o osiguranju štednih uloga građana, jer su kao članovi Upravnog odbora stečajnog dužnika, doveli do stečaja svojim pojedinačnim i zajedničkim radnjama i postupcima.

Žalba nije osnovana.

Polazeći od činjenice da je protiv Ž. b. d. d. otvoren stečaj, nastaje posebna procesna situacija - nastup pravnih posljedica otvaranja stečaja nad stečajnim dužnikom - stečajni vjerovnik svoje tražbine prema društvu može ostvariti samo u stečajnom postupku a što proizlazi iz odredbe članka 96. Stečajnog zakona ("Narodne novine", broj 44/96., 29/99., 129/00., u nastavku SZ), kojim su uređena pravila radi ujednačenog namirenja određenih kategorija vjerovnika, pa kako odredba članka 252. ZTD-a, ne predviđa procesnu situaciju za slučaj otvaranja stečaja nad imovinom dužnika, primjenjuje se odredba članka 494. stavak 4. ZTD koja regulira slučaj otvaranja stečajnog postupka, s tim da za vrijeme

toga postupka stečajni upravitelj ostvaruje prava članova društva i vjerovnika prema društvu, što ima za posljedicu da vjerovnik nakon otvaranja stečaja nad imovinom stečajnog dužnika nije aktivno legitimiran potraživati naknadu štete od članova uprave, nego kao stečajni vjerovnik može novčanu tražbinu po osnovi naknade štete prijaviti u stečaj i namiriti se po pravilima SZ."

Županijski sud u Vukovaru, broj: Gž-854/03-3 od 18. rujna 2003.

SUDSKE PRISTOJBE – OSLOBOĐENJE OD PLAĆANJA SUDSKIH PRISTOJBI

(Članak 15. Zakona o sudskim pristojbama – pročišćeni tekst, "Narodne novine", broj: 26/03.)

Kad je parnična stranka po samom zakonu oslobođena od plaćanja sudskih pristojbi, sud ne odlučuje o oslobođenju te stranke od plaćanja sudskih pristojbi, već samo utvrđuje da je stranka oslobođena od plaćanja sudskih pristojbi.

Zato stranka koja je po samom zakonu oslobođene od plaćanja sudskih pristojbi može svoj status temeljem kojega je oslobođena, dokazivati sve dok ne plati sudsku pristojbu.

"Rješenjem prvostupanjskog suda odbačen je prigovor tuženika Z. K. protiv naloga za plaćanje sudske pristojbe na žalbu.

Protiv tog rješenja pravovremeno je izjavio žalbu tužernik Z. K., navodeći da je invalid Domovinskog rata, da je nezaposlen i da ima troje djece.

Žalba nije osnovana.

Uz nespornu činjenicu da je tuženik nalog za plaćanje sudske pristojbe na žalbu primio 22. travnja, a prigovor je izjavio 27. travnja 2004., prvostupanjski sud pravilno je postupio odbacivši prigovor, jer prema odredbi članka 38. stavka 1. Zakona o sudskim pristojbama (pročišćeni tekst, "Narodne novine", broj: 26/03. – u nastavku teksta: ZSP) prigovor protiv naloga da plati pristojbu stranka može podnijeti u roku od tri dana od dana kada joj je dostavljen.

Stoga je primjenom članka 380. točke 2. Zakona o parničnom postupku ("Narodne novine", broj: 53/91., 91/92., 88/01., 112/99. i 117/03.) žalbu valjalo odbiti i potvrditi pobijano rješenje prvostupanjskog suda.

Međutim, uz žalbu tuženik je priložio presliku iskaznice vojnog invalida Domovinskog rata.

Temeljem članka 15. stavka 1. točke 4. ZSP invalidi Domovinskog

rata oslobođeni su od plaćanja sudskih pristojbi na temelju isprava kojima dokazuju svoj status.

Stoga će prvostupanjski sud, ako to smatra potrebnim, zatražiti na uvid tuženikovu iskaznicu invalida Domovinskog rata pa će, ako tuženik ima taj status, rješenjem utvrditi da je tuženik oslobođen od plaćanja sudskih pristojbi u ovom postupku.

Napominje se da osobe koje su po samom zakonu oslobođene od plaćanja sudskih pristojbi, mogu svoj status temeljem kojega su oslobođene dokazivati sve dok ne plate sudsku pristojbu."

Županijski sud u Vukovaru, broj: GŽ-1284/04-2. od 26. kolovoza 2004.

NAGRADA ZA VJEŠTAČENJE – NAČIN ODREĐIVANJA NAGRADE

(Članak 24. Pravilnika o stalnim sudskim vještacima - "Narodne novine", broj: 21/98.)

Pravnoj osobi registriranoj za obavljanje sudskih vještačenja nagrada za obavljeno vještačenje određuje se sukladno važećem cjeniku te pravne osobe.

"Protiv rješenja pravovremeno je izjavio žalbu F. p. z. u Z., navodeći da je on znanstveno-nastavna institucija kod koje su sve djelatnosti za koje je registrirana obuhvaćene cjenikom, slijedom čega smatra da mu za izvršeno prometno-tehničko vještačenje pripada nagrada prema cjeniku, u bruto iznosu od 5.700,00 kn, a ne prema članku 20. stavku 2. Pravilnika o stalnim sudskim vještacima ("Narodne novine", broj: 21/98. – u nastavku teksta: Pravilnik), kako je to određeno pobijanim rješenjem.

Žalba je osnovana.

Nije sporno da je žalitelj pravna osoba koja ispunjava uvjete za sudsko vještačenje u smislu članka 2. Pravilnika.

Sukladno članku 24. Pravilnika, kada za pojedine vrste vještačenja, koje obavljaju pravne osobe iz članka 2. toga Pravilnika, postoji cjenik usluga, sud će odrediti nagradu za obavljeno vještačenje prema tom cjeniku.

Slijedom izloženoga, ostvaren je žalbeni razlog pogrešne primjene materijalnog prava.

Stoga je primjenom članka 380. točke 3. ZPP žalbu valjalo uvažiti, ukinuti pobijano rješenje i predmet vratiti prvostupanjskom sudu, koji će nagradu za obavljeno vještačenje žalitelju odrediti primjenom žaliteljeva cjenika."

Županijski sud u Vukovaru, broj: GŽ-1404/04-2 od 26. kolovoza 2004.

OBUSTAVA PARNIČNOG POSTUPKA

(Članak 215.b Zakona o parničnom postupku - "Narodne novine", broj: 53/91., 91/92., 88/01., 112/99. i 117/03.)

Postupak u parnici u kojoj tužitelj ostvaruje novčanu tražbinu za izvršene komunalne usluge ne može se obustaviti zbog smrti tuženice, jer taj tuženičin dug prelazi na njezine nasljednike.

"Na temelju činjenice da je platni nalog upućen tuženici vraćen s naznakom da je tuženica preminula, prvostupanjski je sud obustavio postupak pozivom na odredbu članka 215.b Zakona o parničnom postupku ("Narodne novine", broj: 53/91., 91/92., 88/01., 112/99. i 117/03. - u nastavku teksta: ZPP).

Prema odredbi stavka 1. članka 215.b ZPP, postupak se obustavlja kad umre ili prestane postojati stranka u postupku o pravima koja ne prelaze na njezine nasljednike, odnosno pravne sljednike.

U ovom postupku tužitelj ostvaruje tražbinu po osnovi neplaćenih računa za usluge odvoza kućnog smeća, pa se, kako on to pravilno navodi u žalbi, ne radi o dugu tuženice koji ne prelazi na njezine nasljednike, slijedom čega nisu ispunjene pretpostavke za obustavu postupka.

Stoga je primjenom članka 380. točke 3. ZPP žalbu valjalo uvažiti, ukinuti pobijano rješenje i predmet vratiti prvostupanjskom sudu na ponovno suđenje.

U ponovnom će postupku prvostupanjski sud utvrditi je li tuženica preminula, pa će, ako jest, odrediti prekid postupka ili odbaciti tužbu, ovisno o tome je li tuženica preminula nakon ili prije podnošenja tužbe."

Županijski sud u Vukovaru, broj: Gž-1614/04-2 od 26. kolovoza 2004.

ROK ZA IZJAVLJIVANJE REVIZIJE – POČETAK TIJEKA ROKA

(Članak 382. stavak 4. u svezi s člankom 138. stavkom 1. Zakona o parničnom postupku - "Narodne novine", broj: 53/91., 91/92., 88/01., 112/99. i 117/03.)

Rokovi za izjavljivanje revizije protiv presude uredno dostavljene odvjetniku – punomoćniku stranke počinju teći od dana dostave prijepisa presude punomoćniku, neovisno o tome kada je prijepis presude dostavljen stranci osobno.

"Rješenjem prvostupanjskog suda odbačena je revizija tužitelja izjavljena protiv pravomoćne presude Županijskog suda u V. od 24. siječnja 2001., broj: Gž-59/01-3.

Protiv tog rješenja pravovremeno je izjavio žalbu tužitelj zbog bitne povrede odredaba parničnog postupka. Predložio je da se rješenje ukine.

Žalba nije osnovana.

Tužitelj smatra da za njega kao neuku stranku rok za izjavljivanje revizije počinje teći od dana kada je on osobno primio presudu protiv koje je izjavio reviziju.

Ovakav stav tužitelja je pogrešan.

Tužitelja u ovoj parnici zastupa punomoćnik S. B., odvjetnik u Ž.

Tužiteljevu punomoćniku presuda drugostupanjskog suda done-sena u ovoj parnici dostavljena je 2. ožujka 2001. (a ne 2. studenoga 2000. kako je navedeno u pobijanom rješenju.).

Sukladno odredbi članka 138. stavka 1. Zakona o parničnom postupku ("Narodne novine", broj: 53/91., 91/92., 88/01., 112/99., i 117/03. - u nastavku teksta: ZPP), kad stranka ima punomoćnika, dostava se obavlja punomoćniku.

Prema tome, urednom dostavom presude punomoćniku tužitelja (koji je odvjetnik) smatra se da je presuda uredno dostavljena tužitelju.

Stoga od dana dostave presude tužiteljevu punomoćniku počinju teći rokovi za izjavljivanje pravnih lijekova protiv presude, neovisno o tome kada je tužiteljev punomoćnik (ili tko drugi) istu presudu dostavio tužitelju osobno.

Kako je tužitelj reviziju dostavio Vrhovnom sudu Republike Hrvat-ske 5. ožujka 2004., a revizija se, u smislu članka 382. stavka 4. ZPP, izjavljuje u roku od trideset dana od dostave drugostupanjske presude, tužiteljeva je revizija nepravovremena, pa je prvostupanjski sud pravilno primijenio članak 389. stavak 1. ZPP i odbacio reviziju."

Županijski sud u Vukovaru, broj: Gž-1657/04-2 od 26. kolovoza 2004.

DOKAZIVANJE

(Članak 219. Zakona o parničnom postupku - "Narodne novine", broj: 53/91., 91/92., 88/01., 112/99. i 117/03.)

Kada sud smatra spornom činjeničnu tvrdnju stranke koju protivna stranka ne spori, dužan je na to upozoriti stranke i pozvati ih da predlože dokaze pomoću kojih će utvrditi opstojnost te činjenične tvrdnje.

"Pravilno smatra prvostupanjski sud da se osnovanost prigovora zastare što su ga istaknuli tuženici prosuđuje primjenom odredbe članka 373. stavka 1. Zakona o obveznim odnosima ("Narodne novine", broj:

53/91., 73/91., 3/94., 7/96. i 112/99.), prema kojem samo pravo iz kojega proistječu povremena potraživanja zastarijeva za pet godina, računajući od dospelosti najstarijega neispunjenog potraživanja poslije kojeg dužnik nije vršio davanja.

Međutim, smatrajući kako se na temelju dokaza što ih je tužiteljica priložila uz tužbu ne može pouzdano utvrditi je li i kako korisnik kredita vršio davanja, neovisno o tome što tuženici nisu osporili tvrdnju tužiteljice da je korisnik kredita platio četiri anuiteta, a da je najstariji neplaćeni anuitet onaj koji je dospio 5. svibnja 1998., prvostupanjski sud zaključuje kako se početak tijeka zastare ima računati od dospelosti prvog anuiteta, slijedom čega da je tužiteljčina tražbina zastarjela.

Ovakav stav prvostupanjskog suda ne može se prihvatiti.

Ako je, naime, i pored činjenice da tuženici nisu osporili tužiteljčinu tvrdnju kako je korisnik kredita uplatio četiri anuiteta, prvostupanjski sud tu tvrdnju smatrao spornom, trebao je stranke upozoriti na dužnost predlaganja dokaza u smislu članka 219. Zakona o parničnom postupku ("Narodne novine", broj: 53/91., 91/92., 88/01., 112/99. i 117/03. - u nastavku teksta: ZPP), a tek ako one i nakon toga ne bi predložile nove dokaze, mogao je o postojanju sporne činjenice odlučiti primjenom članka 221.a ZPP.

Ovako, ne znajući da je činjenica otplate nekih anuiteta uopće sporna, jer je tuženici nisu osporavali, tužiteljica iz opravdanih razloga nije predlagala dokaze na temelju kojih bi se ta činjenica mogla utvrditi, slijedom čega je činjenično stanje ostalo nepotpuno utvrđeno."

Županijski sud u Vukovaru, broj: Gž-1380/04-3. od 6. listopada 2004.

ŽALBA PROTIV PRESUDE – PRAVOVREMENOST ŽALBE

(Članak 348. stavak 1. Zakona o parničnom postupku - "Narodne novine", broj: 53/91., 91/92., 88/01., 112/99. i 117/03.)

Ako datum kada je stranka primila presudu nije sporan, na pravovremenost žalbe ne utječe eventualna povreda zakonskih odredaba o dostavi sudskih pismena.

"U obrazloženju pobijanog rješenja prvostupanjski sud navodi kako je presuda donesena u ovom predmetu dostavljena tuženiku 1. travnja 2004., a da je on žalbu protiv presude predao na poštu preporučeno 19. travnja 2004., dakle nakon protoka roka za žalbu.

Ovo utvrđenje prvostupanjskog suda žalbom se ne dovodi u sumnju.

Tuženik, naime, u žalbi tvrdi kako dostava nije izvršena sukladno

članku 142. Zakona o parničnom postupku ("Narodne novine", broj: 53/91., 91/92., 88/01., 112/99. i 117/03. - u nastavku teksta: ZPP) te kako bi zbog toga rješenje kojim je žalba odbačena trebalo ukinuti.

Međutim, tuženik ne osporava da je presudu primio 1. travnja 2004., a to proizlazi i iz dostavnice, koju je on sam potpisao.

Prema članku 348. stavku 1. ZPP, protiv presude donesene u prvom stupnju stranke mogu podnijeti žalbu u roku od petnaest dana od dana dostave prijepisa presude.

Ovakvu uputu sadrži i presuda čiji je prijepis dostavljen strankama.

Kako je tuženik presudu koju je pobijao žalbom primio 1. travnja, a žalbu je predao pošti preporučeno 19. travnja 2004., žalba je nepravovremena, pa je prvostupanjski sud, odbacivši žalbu, pravilno primijenio članak 358. stavak 1. ZPP.

Stoga je primjenom članka 380. stavka 2. ZPP žalbu valjalo odbiti kao neosnovanu i potvrditi pobijano rješenje prvostupanjskog suda."

Županijski sud u Vukovaru, broj: Gž-1428/04-2 od 6. listopada 2004.

PODNOŠENJE TUŽBE PROTIV REPUBLIKE HRVATSKE

(Članak 186.a stavak 6. Zakona o parničnom postupku – "Narodne novine", broj: 53/91., 91/92., 112/99., 88/01. i 117/03.)

Ako se osoba koja namjerava podnijeti tužbu protiv Republike Hrvatske prije podnošenja tužbe nije obratila nadležnom državnom odvjetništvu sa zahtjevom za mirno rješenje spora, sud neće tužbu proslijediti nadležnom državnom odvjetništvu, već će je odbaciti.

"Prvostupanjskim rješenjem odbacuje se tužba u ovoj pravnoj stvari.

Protiv navedenog rješenja pravovremeno podnosi žalbu tužitelj iz razloga odredbe članka 353. stavak 1. točka 3. Zakona o parničnom postupku, navodeći da su se stekli uvjeti da se tužbu proslijedi nadležnom državnom odvjetništvu, radi mirnog rješavanja ovoga spora. Predlaže da se prvostupanjsko rješenje preinači u skladu sa žalbenim navodima.

Žalba tužitelja nije osnovana.

Sud prvog stupnja u postupku ispitivanja tužbe utvrđuje i zaključuje da su se stekli uvjeti iz odredbe članka 186a ZPP-a, jer tužitelj nije proveo postupak radi mirnog rješavanja spora u ovim predmetima u kome je tuženik Republika Hrvatska, te odbacuje tužbu tužitelja.

Po ocjeni ovoga suda, sud prvog stupnja pravilno je primijenio odredbu članka 186a stavak 1. ZPP-a, jer iz žalbe proizlazi da tužitelj nije

ishodio odluku u postupku mirnoga rješavanja spora protiv tuženika Republike Hrvatske, prije podnošenja tužbe, kod nadležnog državnog odvjetništva, pa se tužba ne može podnijeti za vrijeme roka za ishođenje odluke nadležnoga državnog odvjetništva kojim postupak mirenja završava ili je istekao rok, pozivom na odredbe članka 186a stavak 6. ZPP-a, nastupa zakonska presumpcija da se tužba odbacuje, a nema mjesta da se po tužbi ne postupa sve do isteka roka za mirno rješenje spora."

Županijski sud u Vukovaru, broj: Gž-1062/04-2 od 8. lipnja 2004.

OBNOVA SPISA

(Članak 102. Sudskog poslovnika – „Narodne novine“, broj: 80/97., 20/98., 118/01., 49/03. i 32/04.)

Kad je rješenjem predsjednika suda pokrenut postupak za obnovu spisa, sud ne može odbaciti prijedlog za obnovu, već je dužan obnoviti spis koliko je to moguće i potom, po potrebi, nastaviti postupak.

„Pobijanim rješenjem odbijen je prijedlog predlagatelja za rekonstrukciju spisa, a stranke su upućene na parnicu radi dokazivanja spornih činjenica u ovom predmetu.

Pravodobno podnesenom žalbom predlagatelji pobijaju u cijelosti takvo prvostupanjsko rješenje tvrdeći da je sud prvog stupnja postupio suprotno članku 102. Sudskog poslovnika.

Žalba je osnovana.

U ovoj pravnoj stvari sud je po predsjedniku suda a temeljem članka 102. Sudskog poslovnika donio rješenje broj: 22-Su-532/01 od 14. studenog 2001. kojim se dopušta pokretanje postupka za obnavljanje spisa pod brojem:R/1-121/87.

Iz navedenog razloga sud prvog stupnja više nije mogao donijeti rješenje kakvo je donio, tj. odbiti prijedlog predlagatelja za rekonstrukciju spisa, jer je o navedenom već odlučeno.

Pogrešno je tumačenje prvostupanjskog suda odredbe članka 104. stavak 2. Sudskog poslovnika.

Upravo je taj prvostupanjski sud bio dužan temeljem članka 104. stavak 2. Sudskog poslovnika obnoviti spis ili dio spisa na temelju prijepisa nestalih, oštećenih ili uništenih podnesaka kojima raspolažu stranke ili sud, podataka iz upisnika i pomoćnih knjiga, a po potrebi i na osnovi suglasnih iskaza stranaka i njihovih opunomoćenika, svjedoka, vještaka i drugih osoba koje su sudjelovale u postupku.

Sud prvog stupnja tijekom postupka nije proveo niti jedan od navedenih dokaza, već je svoju odluku donio samo temeljem prijedloga za rekonstrukciju i odgovora protustranke na taj prijedlog.

Bio je dužan provesti i druge dokaze, odnosno saslušati stranke njihove opunomoćenike, a po potrebi svjedoke, vještake i druge osobe koje su sudjelovale u postupku, te za rekonstrukciju spisa upotrijebiti samo njihove suglasne iskaze.

Na taj način sud će u daljnjem tijeku postupka, kao i uz pomoć novih dokaza i preslika podnesaka priloženih uz žalbu, obnoviti one dijelove spisa ili podneske koji su važni s obzirom na razloge zbog kojih je odobren postupak za obnovu spisa.

Valja naglasiti da je riječ o obnovi postupka u predmetu koji nije dovršen pa će nakon dovršene obnove dijela spisa za koji to bude moguće učiniti, sud dalje provoditi dokaze kao da postupak teče dalje nakon obnove dijela spisa. U toj fazi postupka nakon završene obnove, tj. rekonstrukcije spisa, provodit će se u parničnom postupku dokazi na okolnosti spornih činjenica koje se nisu mogle rekonstruirati.“

Županijski sud u Vukovaru, broj: Gž-2244/03-2 od 4. studenoga 2004.

VI. ZEMLJIŠNOKNJIŽNO PRAVO

DOPUSTIVOST ZABILJEŽBE SPORA

(Članak 81. stavak 1. Zakona o zemljišnim knjigama - "Narodne novine", broj: 91/96., 137/99., 114/01. i 100/04.)

Ne može se u zemljišnoj knjizi izvršiti zabilježba parnice glede novčane tražbine.

"U ovoj parnici tužitelji ostvaruju novčanu tražbinu, a predlažu da sud "izda rješenje o zabilježbi postojanja spora u zk. ul. br. 855. k. o. O."

Pobijano rješenje prvostupanjski sud obrazlaže pozivom na članak 81. stavak 1. Zakona o zemljišnim knjigama ("Narodne novine", broj: 91/96., 137/99., 114/01. i 100/04.), prema kojem se zabilježbom spora čini vidljivim da se glede knjižnoga prava vodi pred sudom ili drugim nadležnim tijelom postupak čiji bi ishod mogao utjecati na uknjižbu, pripadanje, postojanje, opseg, sadržaj ili opterećenje toga prava.

Ishod parnice u kojoj tužitelji ostvaruju novčanu tražbinu ne može utjecati na uknjižbu, pripadanje, postojanje, opseg, sadržaj ili opterećenje knjižnoga prava, pa je prvostupanjski sud, protivno navodima žalbe, pravilno primijenio materijalno pravo odbivši prijedlog za zabilježbu spora."

BRISOVNA TUŽBA

(Članak 129. Zakona o zemljišnim knjigama – „Narodne novine“, broj: 91/96., 137/99. i 114/01.)

Brisovnom tužbom ne može se štititi pravo vlasništva koje nije upisano u zemljišnoj knjizi.

“Prvostupanjskom presudom odbijen je tužitelj s tužbenim zahtjevom koji glasi:

“Nalaže se Zemljišnoknjižnom odjelu Općinskog suda u Županji brisanje zemljišnoknjižnog stanja nastalog na temelju rješenja tadašnjeg Okružnog privrednog suda u Osijeku od 07. svibnja 1993. poslovni broj: Fi-2688/93 a koje je provedeno rješenjem Općinskog suda u Županji poslovni broj: Z-2093/94 od 05. prosinca 1994. u zk. ulošku broj 2414 u k.o. Županja glede k.č. br. 1862/6-šuma Zapadne Kusare površine 1 ha 36 a 56 m² i uspostava ranijeg zemljišnoknjižnog stanja uz istovremeni upis navedene nekretnine u vlasništvo tužiteljice Republike Hrvatske na k.č. br. 1862/6-šuma Zapadne Kusare površine 1 ha 36 a i 56 m² iz zk. uloška broj 2414 u k.o.o Županja, te se nalaže tuženiku da tužiteljici nadoknadi trošak parničnog postupka, sve u roku od 15 dana.”

Pravodobno podnesenom žalbom tužiteljica pobija u cijelosti takvu prvostupanjsku presudu zbog svih razloga iz članka 353. stavak 1. Zakona o parničnom postupku.

Ponavlja tijekom postupka isticane tvrdnje da je Republika Hrvatska na originaran način temeljem Zakona stekla vlasništvo na spornoj čestici, te da tuženik nije mogao upisati svoje vlasništvo u zemljišnim knjigama na toj spornoj čestici.

Žalba nije osnovana.

Predmet spora u ovoj pravnoj stvari je brisanje izvršenog zemljišnoknjižnog upisa pa je i tužbeni zahtjev tužitelja tako formuliran, a ne na utvrđenje prava vlasništva tužitelja na spornoj čestici.

Sud prvog stupnja je pravilno primijenio materijalno pravo kao i odredbe Zakona o parničnom postupku kada je odbio tužitelja s tužbenim zahtjevom u cijelosti jer je upis vlasništva tuženika u zemljišne knjige na spornoj čestici izvršen temeljem rješenja Hrvatskog fonda za privatizaciju klasa UP/I-943-01/98-02/253 ur. broj 563/03-04/03-2002-8 od 28. veljače 2002.

Iz tog rješenja vidljivo je da je ondašnja k.č. br. 1862/2 cijepanjem kojim je nastala predmetna k.č. 1862/6 u postupku pretvorbe društvenog

poduzeća UTTP "Jelen" d.o.o. Županja, a temeljem Zakona o pretvorbi društvenih poduzeća, procijenjena u vrijednost društvenog kapitala.

Naprijed navedeno rješenje Hrvatskog fonda za privatizaciju je valjana pravna osnova za upis u zemljišne knjige, pa je Zk. odjel Općinskog suda u Županji zakonito izvršio taj upis.

Prvostupanjski sud je pravilno primijenio i odredbu članka 12. stavak 1. Zakona o parničnom postupku prema kojoj sud nije ovlašten ispiti-
vati zakonitost odluke koju donese nadležno tijelo u pravomoćno
dovršenom upravnom postupku, po kojoj odluci je u ovom slučaju postupio
zemljišnoknjižni odjel toga suda.

Poništenje rješenja Hrvatskog fonda za privatizaciju moguće je,
ukoliko su ispunjeni zakonski uvjeti, samo u upravnom postupku.

Temeljem svega navedenog, a u smislu članka 368. Zakona o par-
ničnom postupku, žalba je odbijena, a prvostupanjska presuda potvrđena."

Županijski sud u Vukovaru, broj: GŽ-1808/03-3 od 4. studenoga 2004.

VII. STAMBENO PRAVO

ISELJENJE IZ STANA – AKTIVNA LEGITIMACIJA

**(Članak 30. stavci 1. i 2. Zakona o najmu stanova – "Narodne
novine", broj: 91/96.)**

**Stupanjem na snagu Zakona o najmu stanova nositelju
stanarskog prava to pravo prestaje, a on stječe prava i obveze na-
jmoprimca.**

**Članovi obiteljskog kućanstva najmoprimca nisu aktivno le-
gitimirani u parnici radi iseljenja treće osobe iz stana.**

**"Prvostupanjskom presudom odbijen je tužbeni zahtjev za iseljenje
tuženika iz stana.**

**Protiv navedene presude pravovremeno podnosi žalbu tužitelj, iz
svih razloga članka 353. Zakona o parničnom postupku, navodeći da je
tužitelj aktivno legitimiran za podnošenje tužbe, radi iseljenja tuženika iz
predmetnog stana, kao član obiteljskog domaćinstva nositelja stanarskog
prava - sada najmoprimca, jer ima jače pravo na posjed u odnosu na
tuženika, legitimirajući se potvrdom nadležnog stambenog tijela uprave,
preslikom ugovora o nositelju stanarskog prava. Predlaže da se prvostu-
panjska presuda preinači na način da se usvoji tužbeni zahtjev tužitelja ili
da se ukine i predmet vrati istom sudu na ponovno odlučivanje.**

Tuženik nije dao odgovor na žalbu.

Žalba tužitelja nije osnovana.

Tako sud prvog stupnja utvrđuje i zaključuje po prigovoru tuženika, da tužitelj član obiteljskog domaćinstva nositelja stanarskog prava - najmoprimca, nije aktivno legitimiran za podnošenje tužbe za iseljenje tuženika, nego je aktivno legitimiran nositelj stanarskog prava - najmoprimac.

Pravilno je sud prvog stupnja utvrdio i zaključio, da tužitelj nije aktivno legitimiran na podnošenje tužbe jer u smislu članka 30. stavak 1. i 2. Zakona o najmu stanova ("Narodne novine", broj 91/96.) nije stekao status najmoprimca, nego isti ima nositelj stanarskog prava (prije donošenja ovog zakona) koji je stekao prava i obveze najmoprimca na predmetnom stanu, a tužitelj ima status člana obiteljskog domaćinstva, sve do smrti nositelja stanarskog prava-najmoprimca."

Županijski sud u Vukovaru, broj: Gž-747/03-3 od 26. kolovoza 2003.

VIII. OVRŠNO PRAVO

OVRŠNA ISPRAVA

(Članak 21. Ovršnog zakona - "Narodne novine", broj 57/96., 29/99., 42/00., 173/03. i 194/03.)

Rješenje doneseno u upravnom postupku, kojim se priznaje određeno pravo, ali kojim nisu određeni pripadajući iznos novca niti dan dospijeća, nije ovršna isprava.

"Žalba ovrhovoditelja nije osnovana.

Tako sud prvog stupnja utvrđuje da se prijedlog za ovrhu temelji na rješenju tijela uprave -Administrativne komisije Vlade Republike Hrvatske, koje glasi na nenovčano potraživanje, pa kako ovrhovoditelj svoju novčanu tražbinu zasniva na ovom rješenju, odbija prijedlog za ovrhu, jer isto rješenje ne predstavlja valjanu ovršnu ispravu iz odredbe članka 21. stavak 1. točka 2. OZ-a, za isplatu novčane tražbine, jer predmet ovrhe po upravnom rješenju s potvrdom ovršnosti mora glasiti na novčana potraživanja za provedbu ovrhe kod redovnog suda.

Prema tome, sud prvog stupnja pravilno je primijenio odredbe članka 21. stavak 1. točka 2. OZ-a, jer ovrhovoditelj, kao pravni sljedbenik korisnika naknade po osnovi bivšeg političkog zatvorenika, na temelju ugovora o doživotnom uzdržavanju s bračnim drugom korisnika (umro korisnik i bračni drug korisnika), a po rješenju Administrativne komisije Vlade Republike Hrvatske, broj: Klasa 140-09/96-16/58, Ur.br. 50304/4-97-01, od 14.07.1997., s potvrdom ovršnosti 29.07.1997. kojim se utvrđuje

mirovinski staž osiguranja u dvostrukom trajanju za vrijeme provedeno na izdržavanju kazne zatvora bivšeg političkog zatvorenika korisnika, a kojom izrekom nije utvrđena i određena dinamika isplate novčane naknade, pa isto rješenje u upravnom postupku nije ovršna isprava, radi isplate naknade, imajući u vidu odredbu članka 276. stavak 2. Zakona o općem upravnom postupku ("Narodne novine", broj 53/91., u nastavku ZUP-a), pod uvjetom iz odredbe članka 283. stavak 2. ZUP-a, određuje da se u odnosu na upravna rješenja koja glase na novčanu isplatu ovrha provodi po odredbama OZ-a, kod redovnih sudova, pa kako rješenje na koje upućuje ovrhovoditelj ne glasi na novčanu isplatu, ovrhovoditelj nema ovršne isprave."

Županijski sud u Vukovaru, broj: Gž-1605/03-3 od 28. listopada 2003.

OVRŠNOST RJEŠENJA U PARNICI ZBOG SMETANJA POSJEDA

(Članak 26. stavak 1. Ovršnog zakona - "Narodne novine", broj: 57/96., 29/99. i 42/00., u svezi s člankom 443. stavkom 3. Zakona o parničnom postupku - "Narodne novine", broj: 53/91., 91/92., 88/01. i 112/99.)

Kad je u rješenju donesenom u parnici zbog smetanja posjeda rok za uspostavu prijašnjeg posjedovnog stanja određen riječju "odmah", rješenje je ovršno odmah ako je njime određeno da žalba ne zadržava ovrhu rješenja.

"Prvostupanjskim rješenjem odbacuje se prijedlog ovrhovoditelja za ovrhu, radi uspostave prijašnjeg posjedovnog stanja, kao nepodoban.

Protiv navedenog rješenja pravovremeno podnosi žalbu ovrhovoditelj, zbog povreda iz odredbe članka 353. stavak 1. točka 3. Zakona o parničnom postupku, pozivajući se na odredbe članka 443. stavak 4. istog Zakona, kojim je moguće provesti ovrhu prije pravomoćnosti prvostupanjske odluke - jer je istom odlukom određeno ispunjenje činiidbe "ODMAH", uspostava ranijeg posjedovnog stanja. Predlaže da se ovrha nastavi na temelju prijedloga za ovrhu.

Žalba ovrhovoditelja je osnovana.

Sud prvog stupnja odbacuje prijedlog za ovrhu ovrhovoditelja, pozivom na odredbe članka 26. stavak 1. OZ-a, jer isprava na kojoj ovrhovoditelj zasniva ovrhu nije pravomoćna.

Ovaj sud nalazi da paricijski rok u postupku smetanja posjeda koji je određen "ODMAH" - radi uspostave ranijeg posjedovnog stanja, nastupa odmah, ako nije podnesena žalba protiv prvostupanjskog rješenja o smetanju posjeda, s obzirom da odlukom suda prvog stupnja u postupku

zbog smetanja posjeda nije određeno da žalba ne zadržava ovrhu.

Stoga će sud u ponovnom postupku otkloniti nedostatke na koje upućuje ovaj sud, jer je paricijski rok za ovrhu prvostupanjskog rješenja u postupku za smetanje posjeda određen "ODMAH"; na način što će utvrditi je li protiv rješenja o smetanju posjeda podnesena žalba, a potom odlučiti ima li ili nema mjesta provedbi ovrhe na način i pod uvjetima kako to traži ovrhovoditelj."

Županijski sud u Vukovaru, broj: Gž-395/03-3 od 4. travnja 2003.

ODGODA OVRHE

(Članak 61. Ovršnog zakona - "Narodne novine", broj: 57/96., 29/99., 42/00., 173/03. i 194/03.)

Ocjenjujući osnovanost ovršenikova prijedloga za odgodu ovrhe, ovršni sud ispituje postojanje samo onih razloga koji su u prijedlogu navedeni.

Ocjenjujući pak osnovanost žalbe protiv rješenja kojim je prijedlog za odgodu ovrhe odbijen, drugostupanjski sud ne može ispitivati postojanje onih razloga o kojima prvostupanjski sud nije odlučivao jer nisu bili navedeni u prijedlogu za odgodu ovrhe.

"Rješenjem prvostupanjskog suda odbijen je prijedlog ovršenice za odgodu ovrhe.

Protiv tog rješenja pravovremeno je izjavila žalbu ovršenica, navodeći da je rješenje nezakonito, jer da je ona izjavila žalbu protiv rješenja o ovrsi, pa da je time ostvaren razlog za odgodu ovrhe iz članka 61. stavka 1. točke 5. Ovršnog zakona ("Narodne novine", broj: 57/96., 29/99., 42/00., 173/03. i 194/03. - u nastavku teksta: OZ). Predložila je da se rješenje ukine.

Žalba nije osnovana.

U žalbi izjavljenoj protiv rješenja o ovrsi ovršenica je predložila odgodu ovrhe jer da namjerava podnijeti kaznenu prijavu protiv ovrhovoditeljice.

Odlučujući o prijedlogu za odgodu ovrhe, ovršni sud ispituje postojanje samo onih razloga koji su u prijedlogu navedeni.

Razlozi zbog kojih sud, na prijedlog ovršenika, može odgoditi ovrhu taksativno su navedeni u članku 61. stavku 1. OZ.

Razlog što ga je ovršenica navela u svom prijedlogu ne predstavlja razlog za odgodu ovrhe u smislu članka 61. stavka 1. OZ.

Ispitujući osnovanost žalbe protiv rješenja kojim je prijedlog za

odgodu ovrhe odbijen, drugostupanjski sud ne može ispitivati postojanje onih razloga o kojima prvostupanjski sud nije odlučivao jer nisu bili navedeni u prijedlogu za odgodu ovrhe.

Kako, dakle, razlog naveden u prijedlogu ovršenice ne predstavlja razlog za odgodu ovrhe u smislu članka 61. stavka 1. OZ, pravilno je postupio prvostupanjski sud odbivši prijedlog."

Županijski sud Vukovaru, broj: GŽ-1920/04-3 od 26. kolovoza 2004.

OBUSTAVA OVRHE

(Članak 67. stavak 2. Ovršnog zakona - "Narodne novine", broj: 57/96., 29/99., 42/00., 173/03. i 194/03.)

Činjenica da se ovršeniku, zbog toga što je nakon bezuspješnog pokušaja popisa njegovih pokretnina promijenio adresu, ne može dostaviti obavijest o bezuspješnom pokušaju popisa, ne čini ovrhu neprovedivom pa se ovrha ne može obustaviti zato jer je ovrhovoditelj novu ovršenikovu adresu dostavio sudu nakon proteka određenog roka.

"Rješenjem prvostupanjskog suda obustavljena je ovrha u ovom predmetu i ukinute su sve provedene ovršne radnje, jer ovrhovoditelj nije u roku što mu ga je sud odredio, izvijestio sud o novoj adresi ovršenice.

Protiv tog rješenja pravovremeno je izjavio žalbu ovrhovoditelj, navodeći da je točno kako je o novoj adresi ovršenice izvijestio nakon proteka određenog roka, opravdavajući to kasnim dobivanjem podataka od MUP-a. Predložio je da se rješenje ukine i da se postupak nastavi.

Žalba je osnovana.

Pobijano rješenje prvostupanjski sud temelji na članku 67. stavku 2. Ovršnog zakona ("Narodne novine", broj: 57/96., 29/99., 42/00., 173/03. i 194/03. - u nastavku teksta: OZ), prema kojem će se ovrha obustaviti ako je postala nemoguća ili se zbog drugih razloga ne može provesti.

Zaključak kojim utvrđuje bezuspješan pokušaj pljenidbe i poziva ovrhovoditelja da podnese prijedlog za ponovni popis, pod prijetnjom zakonskih posljedica, prvostupanjski je sud pokušao dostaviti ovršenici i tako je utvrdio da je ona promijenila adresu.

Ovaj drugostupanjski sud smatra da u ovoj fazi postupka, dok se ne zna hoće li i što predložiti ovrhovoditelj, činjenica da prvostupanjskom sudu nije poznata adresa ovršenice ne utječe na mogućnost provedbe ovrhe.

Slijedom izloženog, nisu ispunjene zakonske pretpostavke za

obustavu ovrhe."

Županijski sud Vukovaru, broj: Gž-1944/04-3 od 26. kolovoza 2004.

PROTUOVRHA

(Članak 58. Ovršnog zakona ("Narodne novine", broj: 57/96., 29/99., 42/00., 173/03., 194/03. i 151/04.)

Ovršenik kojem je omaškom njegova poslodavca ustegnut iznos veći od onoga određenog rješenjem o ovrsi povrat toga iznosa ne može tražiti u protuovrsi.

„Ovršenik traži protuovrhu iz razloga što mu je obustavljen veći iznos od onoga određenog rješenjem o ovrsi, greškom njegovog poslodavca.

U članku 58. stavak 1. točka 1. i 2. Ovršnog zakona navedeni su slučajevi kada se može odrediti protuovrha, ali tom zakonskom normom nije predviđen ovaj slučaj na koji se poziva ovršenik, pa će isti morati svoje pravo, ukoliko je povrijeđeno, ostvarivati u posebnom postupku.

U konkretnom slučaju ovršna isprava nije pravomoćno ukinuta, preinačena, poništena, stavljena izvan snage niti je na drugi način utvrđeno da je bez učinka, niti je slučaj o tome da je tijekom ovršnog postupka ovršenik namirio ovrhovoditelju tražbinu mimo suda, tako da je ovrhovoditelj dvostruko namiren.“

Županijski sud u Vukovaru, broj: Gž-1857/04-2 od 2. studenoga 2004.

IX. OBITELJSKO PRAVO

UZDRŽAVANJE RODITELJA

(Članak 191. u svezi s člankom 190. Zakona o socijalnoj skrbi – "Narodne novine", broj: 73/97., 27/01., 59/01., 82/01. i 103/03.; članak 244. Obiteljskog zakona - "Narodne novine", broj: 116/03. i 17/04.)

Djeca odrasle osobe smještene u ustanovu socijalne skrbi, premda nisu preuzela obvezu snošenja troškova smještaja, dužna su doprinositi za uzdržavanje te osobe i onda kad njihov doprinos nije utvrđen sudskom odlukom.

Ako ona to ne čine, centar za socijalnu skrb ovlašten je od njih tražiti naknadu opravdanih troškova uzdržavanja te osobe za vri-

jeme dok je ona bila smještena u ustanovi socijalne skrbi.

"Među strankama nije sporno da je majka tuženika, na temelju rješenja tužitelja od 14. siječnja 2002., bila smještena u Domu za starije i nemoćne osobe V., u vremenu od 22. prosinca 2001. do 25. ožujka 2003., a da je troškove smještaja snosilo Ministarstvo socijalne skrbi.

Tužitelj tužbom traži naknadu troškova uzdržavanja majke tuženika, pozivom na odredbe članka 191. Zakona o socijalnoj skrbi ("Narodne novine", broj: 73/97., 27/01., 59/01., 82/01. i 103/03. – u nastavku teksta: ZSS).

Prvostupanjski sud smatra da je intencija odredbe članka 191. stavka 2. ZSS, prema kojoj će centar za socijalnu skrb, ako se obveznici uzdržavanja ne sporazumiju o iznosu doprinosa za uzdržavanje odrasle osobe smještene rješenjem centra za socijalnu skrb u ustanovu socijalne skrbi, na temelju propisa o obiteljskim odnosima pokrenuti kod suda postupak za naknadu tih troškova, na pristanku obveznika uzdržavanja da doprinose u plaćanju cijene smještaja, pa kako tuženici nikada nisu pristali doprinositi u plaćanju cijene smještaja, odbija tužbeni zahtjev.

Ovakav stav prvostupanjskog suda je pogrešan.

Iz odredaba članaka 190. i 191. ZSS proizlazi zaključak da odrasla osoba – korisnik smještaja u ustanovu socijalne skrbi plaća punu cijenu smještaja svojim prihodima i imovinom, a ako ti prihodi i imovina nisu dovoljni za podmirenje troškova, razlika tereti sredstva Hrvatskog zavoda za socijalnu skrb, slijedom čega nema zakonske osnove za sudjelovanje djece korisnika smještaja u plaćanju toga smještaja.

No, tužbeni zahtjev ne odnosi se na naknadu troškova smještaja majke tuženika u ustanovu socijalne skrbi, već na naknadu troškova uzdržavanja majke tuženika u vrijeme kad je ona rješenjem tužitelja bila smještena u spomenutoj ustanovi.

Naime, članak 190. ZSS, koji je bio na snazi do 4. srpnja 2003., u stavku 2. u prihode odrasle osobe – korisnika smještaja u ustanovu socijalne skrbi uključuje i dosuđeni iznos uzdržavanja za korisnika.

Dosuđeni iznos uzdržavanja za korisnika ne spominje se izrijekom u članku 190. ZSS u tekstu koji je sada na snazi.

No, to ne znači da taj iznos ne predstavlja prihod korisnika smještaja.

Naime, članak 191. ZSS ostao je neizmijenjen, a on u stavku 1. ostavlja mogućnost da iznos doprinosa za uzdržavanje korisnika smještaja (ne doprinosa za troškove smještaja!) sporazumno odrede obveznici uzdržavanja osobe smještene u ustanovu socijalne skrbi.

U ovom slučaju tuženici kao djeca korisnice smještaja, koji su u

smislu članka 213. Obiteljskog zakona ("Narodne novine", broj: 116/03. i 17/04. - u nastavku teksta: ObZ) obveznici njezina uzdržavanja, nisu sklopili sporazum u smislu članka 191. stavka 1. ZSS, pa je tužitelj na temelju propisa o obiteljskim odnosima ovlašten pokrenuti postupak za naknadu troškova uzdržavanja majke tuženika.

Propis koji tužitelja ovlašćuje na pokretanje ovog postupka jest članak 244. ObZ, prema kojem fizička ili pravna osoba koja je snosila troškove uzdržavanja neke osobe, može tužbom tražiti naknadu tih troškova od onog koji je po tom zakonu bio dužan davati uzdržavanje, ako su učinjeni troškovi bili opravdani.

Slijedom izloženog za osnovanost tužbenog zahtjeva u ovoj parnici odlučno je jesu li, sukladno odredbama ObZ, u razdoblju na koje se odnosi tužbeni zahtjev, tuženici bili dužni uzdržavati svoju majku.

Ako ona sama nije mogla podmirivati svoje životne potrebe, treba utvrditi jesu li troškovi njezina uzdržavanja što ih je snosio tuženik bili opravdani te koliki je dio opravdanih troškova uzdržavanja svoje majke dužan snositi tko od tuženika."

Županijski sud u Vukovaru, broj: Gž-1950/04-3 od 13. listopada 2004.

IMOVINSKI ODNOSI BRAČNIH DRUGOVA – VLASTITA IMOVINA

(Članak 257. Obiteljskog zakona – „Narodne novine“, broj: 162/99.)

Zajedničkim ulaganjem u nekretninu koju je jedan bračni drug stekao darovanjem, ta nekretnina ne postaje zajedničkom imovinom bračnih drugova, pa drugom bračnom drugu pristoji na ime njegovih ulaganja eventualno obveznopravni zahtjev prema bračnom drugu – vlasniku nekretnine u koju su oni zajednički ulagali.

„Pravodobno podnesenom žalbom tužiteljica pobija prvostupanjsku presudu u cijelosti zbog svih razloga iz članka 353. stavak 1. Zakona o parničnom postupku.

Smatra da je svojim radom i životom u bračnoj zajednici zajedno s tuženikom stekla suvlasništvo na spornim nekretninama, te da je stara kuća srušena a Ured za obnovu da je izgradio novu kuću, pa predlaže drugostupanjskom sudu da uvaži žalbu, preinači prvostupanjsku presudu i uvaži tužbeni zahtjev u cijelosti uz dosudu parničnih troškova ili ju ukine i predmet vrati prvostupanjskom sudu, ali drugom vijeću radi ponovnog raspravljanja i odlučivanja.

Žalba nije osnovana.

Sud prvog stupnja je tijekom postupka utvrdio da je predmetna

nekretnina iz zk. uložka broj 495 k.o. Cerić, u vrijeme kada je tužiteljica došla živjeti u nju, bila izgrađena kuća u vlasništvu tuženikova oca. U kući su živjeli roditelji tuženika, njegova sestra i šogor, te su zajedno živjeli u toj kući sve do 1991., tj. do početka oružane agresije na Republiku Hrvatsku i mjesto Cerić kada je kuća u ratu srušena.

Također je utvrđeno da su tužiteljica i tuženik na kući imali samo manja zajednička ulaganja u vidu postavljanja palisade u hodniku, te plastičnih ploča na stropove u dvije sobe.

Otac je tuženiku darovao spornu kuću, a u obnovi je izgrađen novi objekt na kojemu je kao samovlasnik upisan tuženik.

Tuženik je kao vlasnik i nositelj obnove dobio pravo na obnovu 35 m² stambenog prostora, njegovi roditelji, dvoje djece i tužiteljica imali su pravo na po 10 m² stambenog prostora.

Iz navedenog činjeničnog stanja sud prvog stupnja je izveo pravilan zaključak da ulaganja tužiteljice nisu bila u omjeru koji bi opravdao uvažavanje makar i djelomično stvarnopravnog zahtjeva tužiteljice.

Naprotiv, tužiteljica ima pravo zahtijevati, ukoliko su ispunjeni zakonski uvjeti, samo isplatu izvršenih ulaganja jer stavljanje palisade u hodniku i plastičnih ploča na stropu dvije sobe nikako ne znači uvećane vrijednosti nekretnine u opsegu koji bi joj davao pravo na stvarnopravni zahtjev.

Predmetna nekretnina je tuženikova vlastita imovina u smislu članka 257. Obiteljskog zakona (darovanja).

Ukoliko se uzme u obzir i dio za koji je u obnovi na ime tužiteljice uvećan osnovni stambeni prostor obnovljene kuće za 10 kvadrata, još uvijek ne bi bila riječ o stvarnopravnom zahtjevu, jer tužitelj i ostali članovi domaćinstva (dvoje zajedničke djece, roditelji tuženika i sam tuženik) ukupno nose 75 m² stambenog prostora, a tužiteljica samo daljnjih 10 m².

Temeljem svega navedenog, a u smislu članka 368. Zakona o parničnom postupku, žalba je odbijena a prvostupanjska presuda potvrđena.“

Županijski sud u Vukovaru, broj: GŽ-1027/03-3 od 4. studenoga 2004.

X. NASLJEDNO PRAVO

PREDMET NASLJEĐIVANJA

(Članak 5. stavak 3. Zakona o nasljeđivanju – "Narodne novine", broj: 48/03. i 163/03., u svezi s člankom 5. stavcima 1. i 2. Zakona o pravima bivših političkih zatvorenika – "Narodne novine", broj: 34/95., 164/98. i 109/01.)

Pravo bivšeg političkog zatvorenika na naknadu za vrijeme provedeno u zatvoru ili pritvoru, osobno je pravo, slijedom čega se iznosi te naknade koji nisu dospjeli za života ovlaštenika, ne mogu naslijediti.

"Ujedno valja reći, da rješenjem o isplati akontacije ovrhovoditelj nije stekao ovršnu ispravu za isplatu razlike, jer...(u novčana sredstva primaatelja uzdržavanja ulaze samo ona koja su ostvarena na dan smrti primaatelja uzdržavanja, pravo na naknadu je osobno pravo i prestaje smrću korisnika), te ovrhovoditelj nema pravne osnove za pokretanje ovrhe, radi isplate novčane naknade na ime korisnika - bračnog druga."

Županijski sud u Vukovaru, broj: Gž-1605/03-3 od 28. listopada 2003.

XI. RADNO PRAVO

OTKAZ UGOVORA O RADU ZA VRIJEME PRIVREMENE SPRIJEČENOSTI RADNIKA ZA RAD

(Članak 108. stavak 1. i članak 111. stavak 5. Zakona o radu – "Narodne novine", broj: 38/95., 54/95., 65/95., 17/01., 82/01., 114/03. i 130/04.)

Činjenica da privremena nenazočnost na radu zbog bolesti ili ozljede nije opravdani razlog za otkaz ne sprječava poslodavca da radniku otkáže ugovor o radu i za vrijeme radnikove privremene spriječenosti za rad.

Privremena nenazočnost na radu zbog bolesti može utjecati na tijek otkaznog roka, ali samo ako je posljedica slučajeva izrijekom navedenih u članku 111. stavku 5. Zakona o radu.

"Po ocjeni ovoga suda, sud prvog stupnja pravilno je primijenio odredbe članka 126. stavak 1. i 2. Zakona o radu ("Narodne novine"; broj 38/95., u nastavku ZR, kao zakona koji je važio u vrijeme nastanka ovoga radnopravnog odnosa). Tužitelj je podnio zahtjev za zaštitu povrijeđenoga

prava, o čemu tuženik nije donio odluku, prema tome tužba je pravovremena i dopuštena, a tuženik je u skladu s odredbom članka 110. stavak 1. ZR, pozvao tužitelja na rad kod tuženika, odnosno raspored na rad kod tuženika na dan 08.04.1999., tuženik nije pristupio, te nije sukladno odredbi članka 76. stavak 1. ZR, dostavio tuženiku potvrdu liječnika o privremenoj spriječenosti za rad, odnosno u roku od 3 dana, nakon što je telefonom opravdao izostanak da se nalazi na bolovanju, što je tužitelj propustio, posebno što privremena spriječenost za rad zbog bolesti ne predstavlja zapreku za otkaz ugovora o radu, odnosno donošenje odluke o prestanku rada kod tuženika, pozivom na odredbe čl. 108. stavak 1. ZR, a ima utjecaja samo na otkazni rok za razloge taksativno navedene u odredbi članka 111. točka 5. ZR (za vrijeme trudnoće, porodiljskog dopusta, dopusta za njegu djeteta i dr.), a bolovanje tužitelja ne predstavlja razlog da otkazni rok ne teče, pa su se time stekli uvjeti za otkaz ugovora o radu na temelju odredbe članka 106. stavak 1. alineja 3 ZR, koji je uslijedio zbog skrivljenoga ponašanja tužitelja. Slijedom toga tužitelj nije stekao pravnu osnovu za isplatu izgubljene zarade za utuženo razdoblje sa zakonskom zateznom kamatom po dinamici određenoj izrekom prvostupnjske odluke.

Ujedno konstatira se da je tužitelj sva prava iz radnog odnosa ostvario kod tuženika matične zdravstvene ustanove i za vrijeme privremenoga rada kod Opće bolnice u Puli do 10.03.1999. (tužitelj je znao da je rad kod Opće bolnice u Puli prestao 10.03.1999.), a bolovanje ishodio u trajanju od 12.04.1999. do 30.04.1999., potvrdu i nakon obavijesti telegramom nije dostavio tuženiku, a tuženik pozvao tužitelja da pristupi na rad 08.04.1999., pismeno telegramom 07.04.1999., u vrijeme kada se tužitelj nije nalazio na bolovanju, a bolovanje tužitelja ne utječe na činjenicu otkaza ugovora o radu zbog skrivljenoga ponašanja tužitelja po odredbi članka 106. stavak 1. alineja 3. ZR, a isto nema uvjeta da otkazni rok ne teče za vrijeme bolovanja pozivom na odredbe članka 111. stavak 5. ZR."

Županijski sud u Vukovaru, broj: Gž-912/04-3 od 8. lipnja 2004.

RADNI ODNOS NA ODREĐENO VRIJEME – PRESTANAK

(Članak 10. stavak 4. i članak 111. stavci 1. i 5. Zakona o radu – "Narodne novine", broj: 38/95., 54/95., 65/95., 17/01., 82/01., 114/03. i 130/04.)

Ugovor o radu na određeno vrijeme prestaje istekom vremena utvrđenoga tim ugovorom, pa pisano priopćenje poslodavca o prestanku takvog radnog odnosa ne predstavlja odluku o otkazu

ugovora o radu.

Stoga činjenica da je u vrijeme prestanka radnog odnosa radnica koristila rodiljni dopust ne dovodi do primjena propisa o otkaznom roku.

"Tako sud prvog stupnja utvrđuje da je tužba tužitelja iz radnog odnosa pravovremena i dopuštena, pozivom na odredbe članka 126. stavka 1. i 2. Zakona o radu, zatim da su tužitelj i tuženik sklopili pismeni ugovor o radu na određeno vrijeme od 15.10.1997. do 26.10.1998., a potom od 01.11.1998. do 01.04.1999., po kojima je tužitelj bio obavezan provesti pripravnički staž za zdravstvene djelatnike medicinske sestre opće medicine kod tuženika, što je propustio, odlaskom na porodni dopust 26.10.1998., pa je priopćenjem tuženika o prestanku radnog odnosa na određeno vrijeme radni odnos tužitelju kod tuženika po ugovoru o radu na određeno vrijeme istekao na dan 01.04.1999., te odbija tužitelja s tužbom i tužbenim zahtjevom za povrat na rad i isplatu plaće, kao neosnovanim.

Po ocjeni ovoga suda, pravilno je sud primijenio odredbe članka 10. stavak 3. Zakona o radu ("Narodne novine"; broj 38/95., kao Zakona koji je važio u vrijeme nastanka ovoga pravnoga odnosa, izmjene istoga nastupile su donošenjem Izmjena i dopunama Zakona o radu, "Narodne novine", broj 17/01., 173/03.- u nastavku ZR), pa je ugovor o radu na određeno vrijeme sklopljen 26.10.1998. u trajanju od 01.11.1998. (koji se pobija zahtjevom za zaštitu prava iz radnog odnosa i žalbom) zakonit, a prestaje istekom vremena na koji je sklopljen, donošenjem priopćenja (ugovori o radu na određeno vrijeme sklopljeni 15.10.1997. do 26.10.1998., od 01.11.1998. do 01.04.1999.), jer nisu ispunjeni uvjeti iz iste odredbe navedenoga članka stavka 4. ZR, kojom se određuje mogućnost sklapanja ugovora na neodređeno vrijeme radom kod tuženika u trajanju ne dužem od 3 godine.

Nisu osnovani žalbeni navodi tužitelja, primjena odredbe članka 111. stavak 1. i 5. istoga Zakona (odluka o otkazu ugovora o radu mora biti pisana i otkazni rok ne teče za vrijeme trudnoće i korištenja porodnog dopusta), jer se navedena odredba odnosi na otkaz redovni i izvanredni, a ne na otkaz ugovora o radu na određeno vrijeme, koji se otkazuje priopćenjem tužitelju da je radni odnos na određeno vrijeme prestao istekom za koji je sklopljen, jer tužitelj nije ispunio uvjet iz navedenoga ugovora o radu, odradio pripravnički staž u trajanju od 12 mjeseci i položio stručni ispit, u skladu s odredbom članka 3. Pravilnika o pripravničkom stažu zdravstvenih djelatnika u trajanju od jedne godine ("Narodne novine", broj 18/94., 20/94., 21/95., 36/96., 62/96. -priznati pripravnički staž u trajanju od 5 mjeseci utvrđen je pravomoćnim rješenjem Ministarstva zdravstva od 12.10.1998., list 38.- tužitelj počeo koristiti porodiljski dopust 26.10.1998.-izjava tužitelja), s tim da pripravnički staž kod ugovora o radu na određeno vrijeme ne prekida se zbog porodnog dopusta, jer je radni odnos na odre-

đeno vrijeme prestao na temelju Zakona.

Zatim, da se na ovaj radnopravni odnos, u smislu odredbe članka 78. stavak 1. Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o radu, pročišćavanja teksta Zakona o radu ("Narodne novine", broj 114/03., koji je stupio na snagu danom objave 14.07.2003.- u nastavku ZIDZR), ne mogu primijeniti odredbe članka 10. ZIDZR (ugovor o radu na određeno vrijeme), jer se tužitelju ne mogu priznati prava koja nisu postojala u vrijeme nastanka i trajanja radnopravnog odnosa."

Županijski sud u Vukovaru, broj: Gž-840/04-3 od 8. lipnja 2004.

ZAŠTITA PRAVA RADNIKA – NEPODNOŠENJE ZAHTJEVA POSLODAVCU

(Članak 126. stavak 4. Zakona o radu – "Narodne novine", broj: 38/95., 54/95., 65/95., 17/01., 82/01., 114/03. i 130/04.)

Radnik koji nije od poslodavca zahtijevao zaštitu povrijednog prava iz radnog odnosa, ne može to svoje pravo štititi u postupku pred sudom, neovisno o razlozima zbog kojih nije od poslodavca zahtijevao ostvarenje tog prava.

"Pobijanim rješenjem odbačena je tužba tužiteljice u dijelu gdje traži da se utvrdi da je u radnom odnosu na neodređeno vrijeme, te da je nezakonita odluka tuženika od 31. kolovoza 2001. godine, kojom je otkazan ugovor o radu na određeno vrijeme, zatim gdje traži povrat na rad i zaključenje ugovora o radu na neodređeno vrijeme, na kojim poslovima je radila do otkazivanja ugovora o radu, da joj se priznaju sva prava iz rada i isplati pripadajuća plaća sa zakonskim zateznim kamatama od dana dospjeća svakomjesečne naknade plaće koja dospjeva svakog 15-og u mjesecu za protekli mjesec pa do isplate, u roku od 8 dana.

U zakonskom roku tužiteljica je uložila žalbu.

U žalbi ističe da je sud pogrešno protumačio odredbe Zakona o radu, koje se odnose na zahtjev za zaštitu prava i da je pogrešno utvrdio činjenično stanje i na osnovi toga pogrešno primijenio materijalno pravo. Ravnatelj škole je tužiteljici obećao usmeno da će biti primljena na natječaj koji je raspisan, pa zbog toga nije ulagala zahtjev za zaštitu prava na odluku otkaza ugovora o radu. Predlaže da se rješenje ukine i predmet vrati prvostupanjskom sudu na ponovno raspravljanje i odlučivanje.

Prvostupanjski sud je utvrdio da je tužiteljica s tuženikom zaključila ugovor o radu na određeno vrijeme za period od 7. siječnja 1998. godine do 31. kolovoza 2001. godine, kada joj je odlukom tuženika o otkazu ugovora o radu prestao radni odnos, zatim da je tuženik 10. kolovoza 2001.

godine raspisao natječaj za nastavnika ekonomske grupe predmeta i da je dobila negativan odgovor jer nije primljena po raspisanom natječaju, pa stoga što nije ulagala zahtjev za zaštitu prava protiv odluke o otkazu ugovora o radu, odbacuje tužbu tužiteljice u dijelu gdje traži da se utvrdi da je i dalje u radnom odnosu na neodređeno vrijeme i da je nezakonita odluka o otkazu ugovora o radu na određeno vrijeme, pa da je tužena dužna zaključiti ugovor o radu na neodređeno vrijeme i priznati sva prava iz rada i po osnovi rada, te isplatiti pripadajuću plaću.

Pravilno je postupio prvostupanjski sud kada se pozvao na odredbu čl. 126. st. 2. Zakona o radu, jer je Zakonom o izmjenama i dopunama Zakona o radu u čl. 43. iza st. 2. dodan novi st. 3., koji glasi: zaštitu povrijeđenog prava pred nadležnim sudom ne može zahtijevati radnik koji prethodno poslodavcu nije podnio zahtjev iz st. 1. ovog članka (NN 17/2001. od 02. ožujka 2001. godine).

Županijski sud u Vukovaru, broj: Gž-1439/04-3 od 3. rujna 2004.

OTPREMNINA

(Članak 118. Zakona o radu - "Narodne novine", broj: 38/95., 54/95., 65/95., 17/01., 82/01., 114/03. i 142/03.)

Radnik koji je uspio u radnom sporu radi utvrđenja nedopuštenim otkaza ugovora o radu, ali nije vraćen na rad jer je propustio rok iz članka 238. Ovršnog zakona ("Narodne novine", broj: 57/96., 29/99., 42/00., 173/03., 194/03. i 151/04.), nema pravo na otpremninu.

"Prvostupanjskom presudom odbijena je tužiteljica s tužbom i tužbenim zahtjevom za isplatu 39.247,56 kuna s naslova otpremnine s pripadajućim zakonskim zateznim kamatama.

Pravodobno podnesenom žalbom tužitelj pobija takvu prvostupanjsku presudu zbog bitne povrede odredaba parničnog i ovršnog postupka i zbog pogrešne primjene materijalnog prava.

Mišljenja je da tužitelju pripada otpremnina, pa predlaže Županijskom sudu u Vukovaru da uvaži žalbu i preinači prvostupanjsku presudu tako da dosudi navedeni iznos otpremnine i parnični trošak.

Žalba nije osnovana.

Prvostupanjski sud je utvrdio da je izvanredni otkaz ugovora o radu tužiteljice s tuženikom pravomoćno utvrđen nedopuštenim presudom Županijskog suda u Vukovaru, te da tužitelj nije u roku od 30 dana propisanim člankom 238. Ovršnog zakona podnio ovršni prijedlog radi vraćanja na rad.

Iz navedenog jasno se nameće zaključak da je izvanredni otkaz ugovora o radu poništen, te da je tužiteljica propuštanjem roka za ovršnim putem vraćanja na rad uzrokovala prestanak radnog odnosa, tj. da je samovoljno raskinula radni odnos s tuženikom.

Otpremninu je poslodavac dužan isplatiti radniku prema članku 118. Zakona o radu ukoliko otkazuje radniku radni odnos nakon dvije godine neprekidnog rada.

U konkretnom slučaju tuženik nije otkazao ugovor o radu jer je taj otkaz sudskom presudom poništen, pa tužiteljica nema pravnu osnovu zahtijevati otpremninu."

Županijski sud u Vukovaru, broj: GŽ-869/04-3 od 15. prosinca 2004.

SADRŽAJ

SUCI ŽUPANIJSKOG SUDA U VUKOVARU	1
KAZNENO PRAVO	2
<i>I. ZAKON O KAZNENOM POSTUPKU</i>	<i>3</i>
<i>II. OSNOVNI KRIVIČNI ZAKON REPUBLIKE HRVATSKE</i>	<i>6</i>
<i>III. KAZNENI ZAKON</i>	<i>7</i>
GRAĐANSKO PRAVO	10
<i>I. OBVEZNO PRAVO</i>	<i>11</i>
<i>II. ODŠTETNO PRAVO</i>	<i>14</i>
<i>III. STVARNO PRAVO</i>	<i>17</i>
<i>IV. PRAVO OSIGURANJA</i>	<i>18</i>
<i>V. GRAĐANSKO PROCESNO PRAVO</i>	<i>18</i>
<i>VI. ZEMLJIŠNOKNJIŽNO PRAVO</i>	<i>29</i>
<i>VII. STAMBENO PRAVO</i>	<i>31</i>
<i>VIII. OVRŠNO PRAVO</i>	<i>32</i>
<i>IX. OBITELJSKO PRAVO</i>	<i>36</i>
<i>X. NASLJEDNO PRAVO</i>	<i>40</i>
<i>XI. RADNO PRAVO</i>	<i>40</i>

